

fó shuō lí gòu shī nǚ jīng

佛说离垢施女经

fó shuō lí gòu shī nǚ jīng 03

fó shuō lí gòu shī nǚ jīng

佛说离垢施女经

xī jìn sān zàng zhú fǎ hù yì

西晋三藏竺法护译

wén rú shì yī shí fó zài shě wèi guó zhī shù
闻如是：一时，佛在舍卫国祇树

gěi gū dú yuán yǔ dà bǐ qiū zhòng jù bǐ qiū qiān rén
给孤独园，与大比丘众俱。比丘千人

jiē ā luó hàn zhū lòu yǐ jìn dǎi dé yǐ bàn wú fù
皆阿罗汉，诸漏已尽逮得已办，无复

chén gòu ér dé zì zài qì juān zhòng dàn dǎi dé jǐ lì
尘垢而得自在，弃捐重担逮得已利，

jìn chú zhōng shǐ zhū suǒ jié fù dù yǐ cōng huì tōng dá
尽除终始诸所结缚，度以聪慧通达

míng zhì xī wéi rén xián yóu rú dà lóng xīn dé zì zài
明智悉为仁贤，犹如大龙心得自在。

qí dà rén xián zhě ā nán pú sà wàn rén jiē chéng dà
其大人贤者阿难，菩萨万人。皆成大

ā luó hàn jiē yī qiè shèng dá shén tōng jǐ chàng xī
阿罗汉，皆一切圣达神通已畅，悉

bú tuì zhuǎn fǎ lún pú sà qí míng bǎo guāng pú sà
不退转法轮。菩萨其名：宝光菩萨、

zhì jī pú sà míng shǒu pú sà biàn jī pú sà shǒu
智积菩萨、名首菩萨、辩积菩萨、首

xián pú sà guāng shì yīn pú sà xián shǒu pú sà xǐ
咸菩萨、光世音菩萨、贤首菩萨、喜
wáng pú sà xíng wú sī yì tuō mén pú sà niàn zhū fǎ
王菩萨、行无思议脱门菩萨、念诸法
wú gài pú sà cí shì pú sà rù zhì xìng pú sà
无盖菩萨、慈氏菩萨、入志性菩萨、
qì zhū è qù pú sà chú zhòng yōu míng pú sà chāo yù
弃诸恶趣菩萨、除众忧冥菩萨、超欲
wú xū jì pú sà wú xū jiàn pú sà dé bǎo xiào shì
无虚迹菩萨、无虚见菩萨、德宝校饰
pú sà jīn bǎo yào shǒu pú sà shě zhū gài pú sà
菩萨、金宝曜首菩萨、舍诸盖菩萨、
wú hài xīn pú sà rú shì děng pú sà jù zú wàn rén
无害心菩萨，如是等菩萨具足万人。

ěr shí xián zhě shè lì fú dà mù jiàn lián
尔时，贤者舍利弗、大目犍连、

dà jiā shè xū pú tí bīn nòu wén tuó fú lí yuè
大迦叶、须菩提、邠耨文陀弗、离越、
ā nuó lǜ ā nán děng pǔ shǒu tóng zhēn bù xū jiàn
阿那律、阿难等，溥首童真、不虚见、
bǎo yīng qì zhū è qù qì zhū yīn gài guāng shì yīn
宝英、弃诸恶趣、弃诸阴盖、光世音、
biàn jī chāo dù wú xū jì shí cǐ bā pú sà jí bā
辩积、超度无虚迹。时此八菩萨及八
dì zǐ míng dàn zhù yī chí bō rù chéng fēn wèi sī
弟子，明旦著衣，持钵入城分卫，斯

děng jù xíngxiāng yǔ gòng yì gè gè fā yuàn
等俱行相与共议各各发愿。

shè lì fú yuē dāng rú shì xiàng sān mèi zhèng shòu
舍利弗曰：当如是像三昧正受

rù chéng fēn wèi lìng qí zhōng rén pǔ shǐ yī qiè wén sì
入城分卫，令其中人普使一切闻四

shèng dì
圣谛。

dà mù lián yuē yuàn chéngzhōng rén jiē shǐ yī qiè
大目连曰：愿城中人皆使一切

wú yǒu xū yú xìng shī mó shì
无有须臾兴施魔事。

dà jiā shè yuē yuàn chéngzhōng rén shī wǒ shí zhě
大迦叶曰：愿城中人施我食者，

yī qiè jiē shǐ dé wú jìn fú zhì wú wéi dù
一切皆使得无尽福至无为度。

xū pú tí yuē yuàn chéngzhōng rén gǎn dǔ guāngmíng
须菩提曰：愿城中人敢睹光明，

yǐ shì yuán bào jiē dé shēng tiān jí zài rén jiān rán hòu
以是缘报皆得生天及在人间，然后

dǎi dé wú wéi zhī fǎ
逮得无为之法。

bīn nòu yuē yuàn qí chéngzhōng zhū wài yì xué fàn
邠耨曰：愿其城中诸外异学梵

zhì zhǎng zhě xī dé zhèng jiàn
志长者，悉得正见。

lí yuè yuē yuàn qí chéngzhōng yī qiè zhòng rén wú
离越曰：愿其城中一切众人无

yǒu zuì yāng xī huò ān yīn
有罪殃，悉获安隐。

ā nuó lǜ yuē yuàn qí chéngzhōng yī qiè zhòng rén
阿那律曰：愿其城中一切众人

xī dé tiān yǎn
悉得天眼。

ā nán yuē yuàn qí chéngzhōng yī qiè zhòng rén
阿难曰：愿其城中一切众人，

xī shǐ shí niàn wǎng gǔ suǒ kě céng wén jīng fǎ
悉使识念往古所可曾闻经法。

wén shū shī lì yuē huà qí chéngzhōng mén hù chuāng
文殊师利曰：化其城中门户窗

yǒu zhòng gé jīng shě qì wù yīng luò shù mù zhī yè
牖、重阁精舍、器物瓔珞、树木枝叶、

huá shí yī fu zhī shì jiē shǐ xuān chū kōng wú xiàng
华实衣服之饰，皆使宣出空、无相、

wú yuàn wú suǒ dǎi dé bù qǐ bú miè wú yǒu fàng
无愿、无所逮得、不起不灭、无有放

yì wú suǒ zhù shēng wú yǒu xíng lèi wú wú wǒ
逸、无所著声、无有形类、无吾我

shēng
声。

wú xū jiàn yuē huà qí chéngzhōng yī qiè rén mín
无虚见曰：化其城中一切人民

nán nǚ dà xiǎo mù suǒ dǔ zhě xī jiàn fó xíng zhì hòu
男女大小目所睹者，悉见佛形，至后
jiū jìng dǎi dé wú shàngzhèngzhēn zhī dào
究竟逮得无上正真之道。

bǎo yīng yuē huà qí chéngzhōng yī qiè jū jiā suǒ
宝英曰：化其城中一切居家所
yǒu zhū cáng jiē mǎn zhòng bǎo
有诸藏，皆满众宝。

qì zhū è qù yuē huà qí chéngzhōng suǒ jū zhòng
弃诸恶趣曰：化其城中所居众
mín gǎn yǒu fàn zuò dì yù zhī zuì xiàn zài zhī fǎ
民，敢有犯作地狱之罪，现在之法，
shǐ zuì wēi qīng hū rán xū jìn
使罪微轻忽然虚尽。

qì zhū yīn gài yuē huà qí chéngzhōng rén qì juān
弃诸阴盖曰：化其中人弃捐
wǔ gài bù shǐ zēngzhǎng
五盖不使增长。

guāng shì yīn yuē huà qí zhōng rén bì láo yù zhě
光世音曰：化其中人闭牢狱者
shǐ dé jiě tuō zhū yǒu xì qiú lìng dé jiě sàn zhū kǒng
使得解脱，诸有系囚令得解散，诸恐
jù zhě dé wú suǒ wèi
惧者得无所畏。

biàn jī yuē huà qí zhōng rén gǎn jiàn wǒ děng jiē
辩积曰：化其中人敢见我等皆

dé biàn cái shǐ zhū jì lè zhuǎngòng tán yǔ
得辩才，使诸伎乐转共谈话。

chāo dù wú xū jì yuē lìng qí zhōng rén wú děng
超度无虚迹曰：令其中人吾等

mù jiàn jiē shǐ jiū jìng zhì yú wú shàng zhèng zhēn zhī
目见，皆使究竟至于无上正真之
dào
道。

shí bā pú sà bá dà dì zǐ gè gè rú shì
时八菩萨八大弟子，各各如是

xī gòng yì yǐ dào qí chéng mén
悉共议已，到其城门。

yú shí chéng zhōng wáng bō sī nì yǒu nǚ míng
于时，城中王波斯匿，有女名

yuē wéi mó luó dá jué nián shí èr duān zhèng shū miào
曰维摩罗达，厥年十二，端正殊妙，

jiàn zhě xián yuè dì yī jié bái sè rú miào huā yú yuè
见者咸悦，第一洁白色如妙花，于月

bā rì míng xīng zhī shí yǔ wǔ bǎi shì nǚ píng dàn chéng
八日明星之时，与五百侍女平坦乘

jià wǔ bǎi fàn zhì jiē cóng qí hòu chū xíng yóu guān ér
驾，五百梵志皆从其后，出行游观而

yì cí tán yù dà cí sì shí zhū fàn zhì yáo jiàn bǐ
诣祠坛，欲大祠祀。时诸梵志遥见比

qiū xīn zhōng niàn yán yǐ wéi bù jí zhū fàn zhì zhōng
丘，心中念言以为不吉。诸梵志中

yǒu yī fàn zhì nián zūn lǎo mào míng yuē fàn tiān wèi
有一梵志，年尊老耄，名曰梵天，谓

lí gòu shī nǚ dāng zhī jīn rì bù xiáng jiàn zhū bǐ qiū
离垢施女：当知今日不祥，见诸比丘

zhù yú chéng mén zhǐ bù xū chū dāng hái rù chéng jiàn
住于城门，止不须出，当还入城。见

cǐ děng bèi qiú zhū lì yì bì bù rú yì
此等辈，求诸利义必不如意。

shí lí gòu shī nǚ zé wéi fàn zhì ér shuō sòng
时离垢施女，则为梵志而说颂

yuē
曰：

sī děng zhì xíng jiào huà gōng dé yú zhū cí sì
斯等志行，教化功德，于诸祠祀，

wéi zuì jí ān fàn zhì ruò néng gòng yǎng cǐ děng
为最吉安。梵志若能，供养此等，

yī qiè jí lì zhōng wú yǒu yì zé yǐ fàn jiè
一切吉利，终无有异。则以梵戒，

tiáo dìng dàn pà yuè dù zhū è wú huì zhòng chén
调定担忧，越度诸恶，无秽众尘。

cǐ děng suǒ xíng wéi shàng liáng yī wèi láo liáo zhì
此等所行，为上良医，慰劳疗治，

zhòng shēng jiǔ jí shì wú xiá huì dì yī shī zé
众生久疾。是无瑕秽，第一师则，

wéi wú shù rén qù zhòng è shì yú zhū sì jiàn
为无数人，去众恶事。于诸四见，

wéi yǐ xiān míng fàn zhì qīng lái zhí shàng qīng jìng
为已鲜明，梵志卿来，值上清净。

fó zài shì jiān zuì shèng fǎ wáng sī děng shì zǐ
佛在世间，最胜法王，斯等是子，

luó hàn chéng jiù jīn zhū pú sà wéi zuì zūn shī
罗汉成就。今诸菩萨，为最尊师，

shú yǒu zhī zhě ér shě zhī qù liǎng zú zhī zūn
孰有知者，而舍之去？两足之尊，

shàng fú zhī tián yù dé shēng tiān shī cǐ zhòng yòu
上福之田，欲得生天，施此众祐。

ruò huì yǔ zhě guǒ bào wú liàng suǒ kě yóu chù
若惠与者，果报无量，所可游处，

zhōng bù sǔn hào shùn sī děng jiào jù zú xiāng hǎo
终不损耗。顺斯等教，具足相好，

shì shàn fú tián zhì xìng qīng jìng jiǎ shǐ fàn zhì
是善福田，志性清净。假使梵志，

fā huān yuè xīn zé dāng dǎi dé ān yīn lí sù
发欢悦心，则当逮得，安隐离俗。

zūn xiū dào jiào zhì wèi céng luàn ér xíng fēn wèi
遵修道教，志未曾乱，而行分卫，

cháng guān jīng jìn suǒ kě yóu jū shàn hù zhū gēn
常观精进。所可游居，善护诸根，

zhū gēn jì dìng sī zhòng rú hǎi jiāng hǎi zhī shuǐ
诸根寂定，斯众如海。江海之水，

shàng kě shēng liàng shí fāng tǔ dì yì kě bù dù
尚可升量，十方土地，亦可步度；

ruò yǒu bù shī rén zhōng zhī wáng yī qiè suǒ xíng
若有布施，人中之王，一切所行，
bù kě chēng liàng jié shāo zhī shí xū mí shān huài
不可称量。劫烧之时，须弥山坏，
jiāng hǎi kū jié jí suǒ yǒu dì qí yǒu fèng shī
江海枯竭，及所有地；其有奉施，
zhòng rén zūn wáng jié suī bèi zāi fú bù kě shāo
众人尊王，劫虽被灾，福不可烧。

yú shì fàn zhì wéi lí gòu shī ér bào sòng
于是梵志，为离垢施，而报颂

yuē
曰：

wú dé zì zì cóng yú hān xīn mò cí sì shí
无得自恣，从愚憨心，莫祠祀时，
yuàn lè bǐ qiū sī děng kūn tóu ér pī jiā shā
愿乐比丘。斯等髡头，而被袈裟，
ruò zhì ān jiě bù xí cǐ dǎng kǒng nǚ fù mǔ
若志安解，不习此党。恐女父母，
bù yǐ huān yuè wú děng dāng qǐ yú dà míng wáng
不以欢悦，吾等当启，于大明王。
nǚ suǒ cí sì zé yì bù xiáng shàn zāi zūn nǚ
女所祠祀，则亦不祥。善哉尊女，
mò shòu bǐ qiū
莫受比丘！

yú shì lí gòu shī yǐ jì bào fàn zhì yuē
于是离垢施，以偈报梵志曰：

ruò duò è qù shēng sǐ zhī nán suī yǒu fù mǔ
若堕恶趣，生死之难，虽有父母，
bù néng jiù jì yì wú yú rén jí cái shén zhòu
不能救济。亦无余人，及财神咒，
dú sī děng lèi nǎi néng jiù tuō wú qì juān shēn
独斯等类，乃能救脱。吾弃捐身，
sàn zài sì fāng qīn lè ài jìng zì guī yú fó
散在四方，钦乐爱敬，自归于佛。
zhōng bù xī wàng yú rén zhī jiù wéi dāng yī fù
终不希望，余人之救，唯当依附，
sān zūn bǎo ěr pì rú shī mù miàn zhān míng jìng
三尊宝耳！譬如失明，面瞻明镜，
wài dào yì xué ruò sī wú yì fàn zhì yóu rú
外道异学，若斯无益。梵志犹如，
xū mí shān shāo bó wén rú shì lì tuō wéi yào
须弥山烧，博闻如是，力脱为要。
wèi céng fá shǎo yú bó wén huì suǒ kě wén zhě
未曾乏少，于博闻慧，所可闻者，
xī wéi bèi jù ruò néng tīng wén jí fèng xíng zhě
悉为备具。若能听闻，即奉行者，
cǐ nǎi wéi chí yī qiè nán jí
此乃为持，一切难及。

yú shì fàn zhì wèi lí gòu shī nǚ chū wèi céng
于是梵志谓离垢施女：初未曾
jiàn yú zūn fó jí bǐ qiū zhòng cóng hé yīn yuán ér shēng
见于尊佛及比丘众，从何因缘而生

huān yuè
欢悦?

nǚ jí dá yuē fàn zhì yù zhī wǒ chū shēng shí
女即答曰：梵志欲知，我初生时，
mǔ yǐ wǒ zhù jīn bǎo chuángshàng shàng xū kōngzhōng wǔ bǎi
母以我著金宝床上，上虚空中五百
tiān zǐ ér gòng fēi xíng wǒ shì jiàn zhī yǐ wú shù shì
天子而共飞行，我适见之，以无数事
tàn fó gōng dé jí fǎ shèngzhòng shì wén yīn shēng shí
叹佛功德及法圣众。适闻音声，时
yú zhòngzhōng yǒu yī tiān zǐ chū wèi céng jiàn rú lái zhì
于众中有一天子，初未曾见如来至
zhēn wèn zhū tiān zǐ suǒ tàn rú lái dé hé suǒ lèi shí
真，问诸天子所叹如来德何所类。时
zhū tiān zǐ chá wǒ xīn niàn zhì huái dǔ xìn jí shuō cǐ
诸天子察我心念，志怀笃信，即说此
jì ér zàn tàn fó
偈而赞叹佛：

tóu fa gàn qīng sè jìng hǎo ér yòu xuán
头发紺青色，净好而右旋，
rú shuǐ bǎi yè lián yóu yuè mǎn shèng míng
如水百叶莲，犹月满盛明。
bái máo méi zhōng huí yóu rú xuě zhī guāng
白毛眉中回，犹如雪之光，
shèng yǎn rú qīng lián ruò fēng zhōng zhī wáng
胜眼如青莲，若蜂中之王。

rén zhōng zūn shī zǐ chún xiàng ruò chì zhū
人中尊师子，唇像若赤朱，

méi jié shèn xì miào píng zhèng ér shàn sū
眉睫甚细妙，平正而善姝。

guǎng cháng shé fù miàn nǎi zhì yú fā jì
广长舌覆面，乃至于发际，

qí jiào qīng hé yuè chōng kě zhì zhě yì
其教清和悦，充可智者意。

qí shēng rú zhōng gǔ kōng hóu jiǎ dí shēng
其声如钟鼓，筦篥笳笛笙，

qí yīn hé qiè yǎ yóu rú qín sè zhēng
其音和且雅，犹如琴瑟箏。

āi luán zhēn tuó lè yīng niǎo jí kūn jī
哀鸾真陀乐，莺鸟及鷓鸡，

chì zī míng yú lín zuì shèng yīn chāo bǐ
赤觜鸣于林，最胜音超彼。

cí ruò shī zǐ hǒu miào shēng huài zhòng bìng
辞若狮子吼，妙声坏众病，

yǐ lí zhū gòu huì yán chéng duàn zhū jiàn
已离诸垢秽，言诚断诸见。

xíng yóu ruò zuò zhòng wén zhě xī jiě shì
行游若坐众，闻者悉解释，

suǒ yán wú quē lòu kě yuè yī qiè rén
所言无缺漏，可悦一切人。

shèng jǐ shě zhōng biān yóu rú jì miè dù
胜己舍中边，犹如寂灭度，

yán cí wú màn zì xíng tǐ shèn qí miào
言辞无慢恣，形体甚奇妙。

cí zhì wú chǎn shì jiē wéi zhòng shuō xíng
辞质无谄饰，皆为众说行，

rú jí huā wéi mǎn fó huì yīn rú shì
如集花为鬘，佛慧音如是。

zhū niàn xī fēng mǎn shèng bì guò yú xī
诸念悉丰满，胜臂过于膝，

qí zhǎngzhèng qiè jūn shǒu zhǐ xiāncháng hǎo
其掌正且均，手指纤长好。

wēi wēi shēn jiān gù bǎo róng ruò zǐ jīn
巍巍身坚固，宝容若紫金，

fó tǐ xiǎn rú rì yuǎn xiàn xī wén yīn
佛体显如日，远现悉闻音。

máo ruǎn yì gàn sè yī yī shēngshàng xuán
毛软亦紺色，一一生上旋，

yōng bì yóu lóng xiàng ér xī píng bó hǎo
佣髀犹龙象，而膝平博好。

ān píng zú rú huà yú xià shēng xiāng lún
安平足如画，于下生相轮，

chēng fó dé rú shì wǒ shí cū tīng wén
称佛德如是，我时粗听闻。

zài shì wú suǒ mù dù yú zhū yǒu chù
在世无所慕，度于诸有处，

dà āi shàng liáng yī jiù jì zhòng shēng wù
大哀上良医，救济众生务。

duàn chú zhū xì fù wú zhù rú lián huā
断除诸系缚，无著如莲花，

fàn zhì wǒ cóng tiān wén tàn fó ruò cǐ
梵志我从天，闻叹佛若此。

lí gòu shī nǚ wèi fàn zhì wǒ cóng zhū tiān wén
离垢施女谓梵志：我从诸天闻

rú shì bǐ tàn fó gōng dé cóng shì yǐ lái bú zì shí
如是比叹佛功德，从是以来不自识

niàn ér fù shuì mián yì fù wú yǒu yín nù yú chī
念而复睡眠，亦复无有淫怒、愚痴、

wēi hài zhī xiǎng cóng shì yǐ lái bú zì shí niàn tān zhù
危害之想，从是以来不自识念贪著

fù mǔ xiōng dì zī mèi qīn shǔ zhī shí yì bú
父母、兄弟、姊妹、亲属知识，亦不

ài niàn yīng luò yī fu jí shēn shòu mìng guó chéng yóu guān
爱念璎珞衣服及身寿命、国城游观，

wéi dú gōng kè niàn fó dà shèng fàn zhì dāng zhī yǐ shì
唯独恭恪念佛大圣。梵志当知，以是

zhī gù rú lái suǒ zài guǎng shuō jīng fǎ wú xī tīng zhī
之故，如来所在广说经法，吾悉听之，

bù shī yī jù yì lǐ yán miào wǒ cháng zhòu yè héng guān
不失一句义理严妙。我常昼夜恒观

dǔ fó wú bú jiàn shí wú yǐ zhòu yè jiàn fó zhèng jué
睹佛，无不见时。吾以昼夜见佛正觉，

yù tīng wén fǎ fèng jìng shèng zhòng ér wú yàn jí
欲听闻法，奉敬圣众而无厌极。

shí lí gòu shī jiē tàn yú fó tīngzhòng zhī dé
时离垢施，嗟叹于佛听众之德，
fàn tiān fàn zhì wǔ bǎi qún zhòng wén zhī xīn rán jiē fā
梵天梵志、五百群众闻之欣然，皆发
wú shàngzhèng zhēn dào yì nǚ jí xià chē qù zhū pú
无上正真道意。女即下车，趣诸菩
sà jí dà dì zǐ pǔ wéi qí shǒu yī yī lǐ zú yī
萨及大弟子，普为稽首一一礼足，一
xīn gōng kè ér chā shǒu zhù shí shè lì fú guān lí gòu
心恭恪而又手住。时，舍利弗观离垢
shī nǚ lí gòu shī nǚ wèn shè lì fú wéi xián zhě
施女。离垢施女问舍利弗：唯贤者，
wéi nǚ rén shēn chǔ yú èr shí chén yù rú huǒ duō yǒu
为女人身处于二识，尘欲如火多有
fàng yì suǒ ké hǎo xǐ xīn bú shùn niàn bú zhì jiě tuō
放逸，所可好喜心不顺念，不志解脱
ér zì fàng yì shàn zāi xián zhě wéi wéi wǒ děng rú
而自放逸。善哉！贤者，唯为我等如
yīng shuō fǎ āi jīn cháng yè ān yīn wú nán
应说法，哀矜长夜安隐无难。

shuō yú cǐ yǔ shì yù jìng shí wáng bō sī nì
说于此语适欲竟时，王波斯匿
yǔ zhū qún chén xún dào bǐ jiān wáng wén sī yán wèi
与诸群臣，寻到彼间。王闻斯言，谓
lí gòu shī nǚ wéi xí lè hé gù qín láo yán sè qiáo
离垢施女：惟习乐何故勤劳颜色憔悴

cuì ér yóu cǐ jiān cóngshēng yǐ lái wèi céng bù xíng chū
悴而游此间？从生以来未曾步行，初
bù mián mèi zú fā xīn xíng ér bú xì lè wú yǐ zì
不眠寐，卒发心行而不戏乐，无以自
yú yú shì wáng bō sī nì wéi lí gòu shī ér shuō
娱。于是王波斯匿，为离垢施，而说

sòng yuē

颂曰：

yán mào jìng miào yóu tiān yù nǚ yīng luò yí shì
颜貌净妙，犹天玉女，璎珞仪式，

xiāng xūn yī fu rú jīn nǚ shēn hé suǒ huàn yàn
香熏衣服。如今女身，何所患厌？

rǔ jì wú yǒu shuì mián zhī jiě chù zài guó dù
汝既无有，睡眠之解。处在国土，

cāng kù yíng fù nǚ zhī fù mǔ cháng dé zì yóu
仓库盈富，女之父母，常得自由。

hé suǒ bú lè jīn dé zì zài qí xīn hé gù
何所不乐，今得自在？其心何故，

bù hǎo zài jiā yòu nǚ fù mǔ ér xiàng kě yuè
不好在家？又女父母，而相可悦，

yī qiè zhòng rén zhī suǒ gōng jìng hé gù bú lè
一切众人，之所恭敬。何故不乐，

yóu zuò cǐ jiān ruò gān yīng luò zì yán qí shēn
游坐此间？若干璎珞，自严其身。

rǔ qǐ wén yē ruò jiàn zhī hū suǒ yǐ kǒng bù
汝岂闻耶？若见之乎，所以恐怖，

xīn huái xiè juàn nǚ dāng wéi wú xuānchàng cǐ yì
心 怀 懈 倦 。 女 当 为 吾 ， 宣 畅 此 意 。

jīn nǚ suǒ shì yù qiú hé yuàn shí lí gòu shī
今 女 所 誓 ， 欲 求 何 愿 ？ 时 离 垢 施 ，

zé wéi fù wáng ér shuō sòng yuē dài wáng bù jué
则 为 父 王 ， 而 说 颂 曰 ： 大 王 不 觉 ，

shēng sǐ zhī nán zhū yīn zhī huàn wēi cuì zhī shēn
生 死 之 难 ， 诸 阴 之 患 ， 危 脆 之 身 。

tān yù zhī xiǎng suǒ xíng rú huà rén mìng zài shì
贪 欲 之 想 ， 所 行 如 化 ， 人 命 在 世 ，

bú zhù xū yú dà fù dāng liǎo wǒ chù dú shé
不 住 须 臾 。 大 父 当 了 ， 我 处 毒 蛇 ，

ān dé shuì mián jí zhū suǒ yù yú jīn jì cǐ
安 得 睡 眠 ， 及 诸 所 欲 ？ 于 今 计 此 ，

sì dú zhī shé xīn zì niàn yán hé suǒ yuè lè
四 毒 之 蛇 ， 心 自 念 言 ： 何 所 悦 乐 ？

wéi zhū chóu dí suǒ jiàn bī pò chù zài zhòng kǔ
为 诸 仇 敌 ， 所 见 逼 迫 ， 处 在 众 苦 ，

yún hé dé ān chén láo zhī yuàn suǒ jiàn táng tū
云 何 得 安 ？ 尘 劳 之 怨 ， 所 见 唐 突 ，

wú dāng yún hé yóu yú yú lè duò dú zhōng zhě
吾 当 云 何 ， 游 于 娱 乐 ？ 堕 毒 中 者 ，

shuí dé shuì mián wèi shě yuàn jiā yún hé huān xǐ
谁 得 睡 眠 ？ 未 舍 怨 家 ， 云 何 欢 喜 ？

duò dà kēng qiàn hé suǒ shì hù zūn wáng dāng zhī
堕 大 坑 塹 ， 何 所 恃 怙 ？ 尊 王 当 知 ，

chǔ shì rú shì rú jīn dǔ chá zuì shèng zì zài
处世如是。如今睹察，最胜自在，

xún shí fā xīn lìng wǒ dé fó wáng tīng wǒ yán
寻时发心，令我得佛。王听我言，

wèi céng jiàn wén wéi pú sà zhě ér huái fàng yì
未曾见闻，为菩萨者，而怀放逸。

wèi yú bì shòu ér chí bèng zǒu chóu dí zhí zhàng
畏于弊兽，而驰迸走，仇敌执杖，

jǔ dāo zhú rén ér fù jī kě rù yú kōng jù
举刀逐人，而复饥渴，入于空聚，

wèi shēng sǐ zéi shuí dāng lè zhě
畏生死贼，谁当乐者？

jīn cǐ huà qiè shēn jì zhī yì rú shì
今此画篋身，计之亦如是，

ér cháng huái shòu sī yī shòu sì hài shé
而常怀受斯，依兽四害蛇，

wú liàng zhī yīn gài yuàn zéi zhī huàn nán
无量之阴盖，怨贼之患难，

shú lè yú kuàng yě wèi jù zhī jìng jiè
孰乐于旷野，畏惧之境界？

yú shì lí gòu shī wèi shè lì fú wéi wèn xián
于是离垢施，谓舍利弗：唯问贤

zhě zhì huì zhī shì dāng yǐ dá wǒ suǒ yán zhì huì
者智慧之事，当以答我。所言智慧，

tàn yú qī nián zhì huì zuì zūn qí zhì huì zhě wéi yǒu
叹于耆年智慧最尊。其智慧者，为有

wéi hū ruò wú wéi yē jiǎ shǐ yǒu wéi zé wéi qǐ
为乎？若无为耶？假使有为，则为起
shēng miè huài zhī shì xū wěi zhī fǎ shè wú wéi zhě
生、灭、坏之事虚伪之法。设无为者，
lí yú sān xiàng yǐ shì zhī gù wéi wú suǒ qǐ shè
离于三相，以是之故，为无所起；设
wú suǒ qǐ zé wú hé huì qí zhì huì zhě xī wú
无所起，则无合会；其智慧者，悉无
suǒ yǒu shí shè lì fú mò wú yǐ bào
所有。时，舍利弗默无以报。

dà mù lián yuē rén shè lì fú dāng shí fā qiǎn
大目连曰：仁舍利弗，当时发遣

lí gòu shī wèn shè lì fú dá yuē nǚ suǒ wù zhě
离垢施问。舍利弗答曰：女所寤者，
bú wèn yǒu wéi jí yǔ wú wéi jiǎng wú suǒ qǐ bù kě
不问有为及与无为，讲无所起，不可
yán shēng yǐ dá fā qiǎn
言声以答发遣。

lí gòu shī nǚ wèn dà mù lián shì zūn tàn xián
离垢施女问大目连：世尊叹贤

zhě shén zú wéi zuì qí nián yún hé lì zhòng rén xiǎng
者，神足为最耆年，云何立众人想
xiàn shén zú hū wéi fǎ xiǎng yē ruò lì rén xiǎng xiàn
现神足乎？为法想耶？若立人想现
shén zú zhě rén xū wú shí shén zú yì kōng yù yǐ
神足者，人虚无实，神足亦空。欲以

fǎ xiǎng fǎ wú suǒ zào qí wú suǒ zào bǐ wú suǒ huò
法想，法无所造，其无所造彼无所获，
yǐ wú suǒ huò zé wú suǒ xiǎng dà mù jiàn lián mò wú
以无所获则无所想。大目捷连默无
yán bào
言报。

dà jiā shè yuē rén dà mù lián yǐ shí fā qiǎn
大迦叶曰：仁大目连，以时发遣
nǚ rén suǒ wèn mù lián dá yuē nǚ zhī suǒ wèn bù
女人所问。目连答曰：女之所问，不
yǐ xiǎng niàn wú yǒu xiǎng shuō wú zuò wú niàn wéi zhū
以想念无有想说，无作无念，唯诸
rú lái zhòng pú sà děng nǎi néng fā qiǎn
如来、众菩萨等乃能发遣。

lí gòu shī nǚ wèn dà jiā shè fó tàn qī nián
离垢施女问大迦叶：佛叹耆年
zhī zú dì yī yún hé jiā shè jiǎ shǐ zhù yú bā sī
知足第一，云何迦叶假使住于八思
yì mén ér chán sān mèi mǐn āi zhòng rén qǐ xíng fēn wèi
议门，而禅三昧愍哀众人，起行分卫
suǒ shòu shí zhě ruò yī sháo gòng cǐ rén zhī děng xī dāng
所受食者，若一杓供此人之等，悉当
shēng tiān wéi yǐ shēn shì bì zhòng yòu hū ruò yǐ xīn
生天，为以身事毕众祐乎？若以心
liǎo shè yǐ shēn zhě shēn zé shǔ wài bù kě yǐ shēn
了？设以身者，身则属外，不可以身

ér liǎo shì yī yǒu jì shēn zhě pì rú cǎo mù qiáng bì
而了事矣。有计身者，譬如草木墙壁
wǎ shí yǐ shì zhī gù bù kě liǎo bié shè yòng xīn
瓦石，以是之故，不可了别。设用心
zhě xīn wú suǒ zhù yǐ gù bù liǎo shè yǐ shēn xīn
者，心无所住以故不了。设以身心，
zài yú wài zhě zé wú suǒ yǒu bù kě yòng liǎo jiā shè
在于外者，则无所有不可用了。迦叶
mò rán
默然。

xū pú tí yuē wéi dà jiā shè dāng shí fā qiǎn
须菩提曰：唯大迦叶，当时发遣
nǚ rén suǒ wèn jiā shè dá yuē jīn nǚ suǒ wèn xī
女人所问。迦叶答曰：今女所问，悉
wú suǒ shòu zé yīng běn jì yǐ shì zhī gù bù kě fā
无所受则应本际。以是之故，不可发
qiǎn
遣。

lí gòu shī nǚ wèn xū pú tí fó tàn qī nián
离垢施女问须菩提：佛叹耆年
zài yú xián jū xíng kōng dì yī qí kōng fǎ zhě wéi yǒu
在于闲居行空第一，其空法者，为有
suǒ shuō tàn yǒu xíng hū shè yù shuō fǎ fǎ wú qǐ
所说叹有形乎？设欲说法，法无起
xiàng yì wú miè xiàng qí yǒu bù qǐ bú miè xiàng zhě
相亦无灭相。其有不起不灭相者，

bǐ zé píng děng qí píng děng zhě zé wéi tiáo dìng qí tiáo
彼则平等；其平等者则为调定；其调
dìng zhě zé wéi wú běn qí wú běn zhě yì wú suǒ zuò
定者则为无本；其无本者亦无所作；
wú suǒ zuò zhě zé wú yán shuō yì wú yán shuō zé wú
无所作者则无言说；已无言说则无
xīn niàn qí wú xīn niàn zé wú zhēn shí shè wú suǒ yǒu
心念；其无心念则无真实；设无所有
zé wú yǒu shí qí bù yǒu shí zé shì shèng xián zhī suǒ
则无有实；其不有实则是圣贤之所
tàn yǒng xū pú tí mò wú yǐ jiā bào
叹咏。须菩提默，无以加报。

bīn nòu yuē xū pú tí yǐ shí fā qiǎn nǚ zhī
邠耨曰：须菩提，以时发遣女之
suǒ wèn xū pú tí yuē bù dāng yú cǐ yǒu suǒ shuō yě !
所问。须菩提曰：不当于此有所说也！
mò rán wéi ān suǒ yǐ zhě hé nǚ zhī suǒ wèn wú fàng
默然为安。所以者何？女之所问无放
yì shì yǒu suǒ shuō zhě zé duò duǎn fá yǒu jì fǎ jiè
逸事，有所说者则堕短乏有计法界，
wú yǒu yán shuō sī guī yú kōng
无有言说斯归于空。

lí gòu shī nǚ wèn bīn nòu yuē fó tàn xián zhě
离垢施女问邠耨曰：佛叹贤者
jiǎng fǎ zuì zūn qí nián yǐ hé yīn yuán shuō fǎ shè wú
讲法最尊者年，以何因缘说法？设无

yīn yuán zé wú suǒ yì ruò yǐ yīn yuán jiǎng shuō fǎ zhě
因 缘，则 无 所 益。若 以 因 缘 讲 说 法 者，
zé yǔ yú chī fán fū tóng děng suǒ yǐ zhě hé yú chī
则 与 愚 痴 凡 夫 同 等。所 以 者 何？愚 痴
fán fū yǔ yīn yuán jù shì gù xián zhě bù lí yú chī
凡 夫 与 因 缘 俱，是 故 贤 者 不 离 愚 痴
fán fū zhī fǎ shè wú yīn yuán wú yǒu xíng lèi yún hé
凡 夫 之 法。设 无 因 缘 无 有 形 类，云 何
shuō fǎ wú yuán duì gù bīn nòu mò rán
说 法？无 缘 对 故。邠 耨 默 然。

lí yuè yuē xián zhě yǐ shí fā qiǎn nǚ zhī suǒ
离 越 曰：贤 者，以 时 发 遣 女 之 所
wèn bīn nòu dá yuē jīn nǚ suǒ wèn bú yòng xí sú
问。邠 耨 答 曰：今 女 所 问，不 用 习 俗，
wèn jiū jìng dù jiū jìng dù zhě zé wú yán qù yì bù
问 究 竟 度。究 竟 度 者，则 无 言 趣 亦 不
kě shuō
可 说。

lí gòu shī nǚ wèn lí yuè yuē fó tàn qí nián
离 垢 施 女 问 离 越 曰：佛 叹 耆 年
xíng chán zuì zūn wéi yǐ hé xīn yī yī yú chán wéi bú
行 禅 最 尊，为 以 何 心 依 猗 于 禅？为 不
yòng xīn shè yòng xīn zhě xīn zé rú huàn xū wú suǒ yǒu
用 心？设 用 心 者，心 则 如 幻 虚 无 所 有，
qí sān mèi dìng yì wú suǒ yǒu shè yǐ wú xīn yī qiè
其 三 昧 定 亦 无 所 有。设 以 无 心，一 切

wài chù zhū wū gōng diàn cǎo mù zhī yè xī dé sān
外处，诸屋宫殿、草木枝叶悉得三

mèi suǒ yī zhě hé sī wù wú xīn lí yuè mò rán
昧。所以者何？斯物无心。离越默然。

ā nuó lǜ yuē xián zhě yǐ shí fā qiǎn nǚ
阿那律曰：贤者，以时发遣女

wèn lí yuè dá yuē nǚ zhī suǒ jiǎng wèn fó jìng jiè
问。离越答曰：女之所讲，问佛境界，

zé fēi dì zǐ zhī suǒ fā qiǎn
则非弟子之所发遣。

nǚ wèn lí yuè yún hé xián zhě shēng wén fǎ yì
女问离越：云何贤者，声闻法异？

rú lái yì hū shè yǐ chā bié qí wú wéi zhě zé dāng
如来异乎？设以差别，其无为者则当

shū bié yī qiè xián shèng xī wú wéi yǐ qí wú wéi zhě
殊别。一切贤圣悉无为矣！其无为者

zé wú suǒ shēng qí wú suǒ shēng zé wú yǒu èr qí
则无所生，其无所生则无有二，其

wú èr zhě bù kě míng èr hé gù shuō cǐ jì wú yǐ
无二者不可名二，何故说此寂无以

bào
报？

lí gòu shī nǚ wèn ā nuó lǜ fó tàn qí nián
离垢施女问阿那律：佛叹耆年

tiān yǎn zuì zūn yún hé xián zhě yīn yǐ tiān yǎn yǒu suǒ
天眼最尊，云何贤者因以天眼有所

jiàn hū wéi wú jiàn yē shè yǒu suǒ jiàn zé wéi yǒu cháng
见乎?为无见耶?设有所见则为有常,
shè wú suǒ jiàn zé duò duàn miè suǒ jiàn wú xíng wéi yǒu
设无所见则堕断灭。所见无形为有
bié yē ā nuó lǜ mò
别耶?阿那律默。

ā nán yán yuē xián zhě yǐ shí fā qiǎn nǚ
阿难言曰:贤者,以时发遣女
wèn ā nuó lǜ yuē nǚ zhī suǒ wèn chú měng zhì huì
问。阿那律曰:女之所问,除猛智慧,
zé bù kě yǐ yán shuō dá zhī mò rán wéi ān
则不可以言说答之,默然为安。

lí gòu shī nǚ wèn ā nán yuē fó tàn xián zhě
离垢施女问阿难曰:佛叹贤者
bó wén zuì zūn jīn rén bó wén sī wèi hé wèi yì
博闻最尊,今仁博闻,斯为何谓义?
hé suǒ qù wéi yòng yán shì shè yǐ yì zhě yì wú yán
何所趣为用严饰?设以义者,义无言
shuō qí wú yán shuō bù yǐ ěr shí ér fēn bié zhī ěr
说,其无言说不以耳识而分别之,耳
wú suǒ shí bù néng fēn bié bù néng bié zhě zé wú yǒu
无所识不能分别,不能别者则无有
yán jiǎ yǐ yán shì rú shì zūn yán dāng guī zhèng yì mò
言。假以严饰如世尊言,当归正义莫
qǔ yán shì shì gù xián zhě bù yǐ bó wén ér wéi yào
取严饰,是故贤者不以博闻而为要

yě ā nán mò rán
也。阿难默然。

wén shū shī lì yuē rén zhě ā nán yǐ shí fā
文殊师利曰：仁者阿难，以时发

qiǎn nǚ zhī suǒ wèn ā nán dá yuē jīn nǚ suǒ wèn
遣女之所问。阿难答曰：今女所问，
hē wén zì shuō ér wéi bó wén bù kě fā qiǎn wèn yú
呵文字说而为博闻不可发遣，问于
yào yì yào yì wú xīn wú xīn wú chù fēi shì xué
要义。要义无心，无心无处，非是学
zhě suǒ kě yán yì wéi rú fǎ wáng jí dù wú jí
者所可言议，唯如法王及度无极。

lí gòu shī nǚ wèn wén shū shī lì fó tàn rén
离垢施女问文殊师利：佛叹仁

zhě yú zhū pú sà xìn jiě shēn miào zuì dì yī zūn yǐ
者，于诸菩萨信解深妙最第一尊，以
shí èr yuán shēn gù shēn hū wéi yǐ zì rán shēn gù shēn
十二缘深故深乎？为以自然深故深
yē shè yǐ yuán qǐ wéi shēn miào zhě yòu qí yuán qǐ zé
耶？设以缘起为深妙者，又其缘起则
wú suǒ xíng suǒ yǐ zhě hé qí yuán qǐ zhě wú lái wú
无所行。所以者何？其缘起者无来无
qù bù kě bié zhī yǎn zhī suǒ shí bù kě bié zhī ěr
去，不可别知眼之所识，不可别知耳
bí kǒu shēn yì shí suǒ qù wéi yuán qǐ zhě wú suǒ xí
鼻口身意识所趣，唯缘起者无所习

xíng jiǎ shǐ zì rán shēn gù shēn zhě zé qí zì rán wú
行。假使自然深故，深者则其自然无

yǒu zì rán dá zì rán zhě yì wú yǒu suǒ
有自然，达自然者亦无有所。

wén shū dá yuē běn jì shēn miào gù yuē wéi shēn
文殊答曰：本际深妙故曰为深。

qí nǚ bào yuē běn jì wú jì yǐ shì zhī gù
其女报曰：本际无际，以是之故，

qí èr huì zhě wéi wú yǒu huì
其二慧者为无有慧。

wén shū shī lì yuē ruò wú zhì zhě zé wéi diān
文殊师利曰：若无智者，则为颠

dǎo qí běn jì zhě jiǎ yǒu yán ěr
倒。其本际者，假有言耳！

qí nǚ bào yuē qí wú zhì zhě yì wú diān dǎo
其女报曰：其无智者，亦无颠倒

cǐ zhī wèi yě dù yú yán shuō yì bù kě dé ér wú
此之谓也。度于言说，亦不可得而无

diān dǎo
颠倒。

wén shū shī lì yuē wú yǐ jiǎ yán ér shuō cǐ
文殊师利曰：吾以假言而说此

ěr
耳！

qí nǚ bào yuē rú lái pú sà chāo chū yán shuō
其女报曰：如来菩萨超出言说，

bù kě yǐ yán ér yǒu suǒ chàng
不可以言而有所畅。

lí gòu shī nǚ wèn bù xū jiàn xiàng zú xìng zǐ
离垢施女问不虚见：向族姓子

ér zì shuō yán lìng chéng zhōng rén xī dé wú shàng zhèng zhēn
而自说言，令城中人悉得无上正真

zhī dào nán nǚ dà xiǎo qí yǒu yǐ yǎn jiàn guāng míng zhě
之道，男女大小其有以眼见光明者，

dǔ rú lái jiū jìng zhèng jué yún hé rú lái yǒu sè shēn
睹如来究竟正觉。云何如来有色身

hū wéi fǎ shēn yē shuō fǎ shēn zhě zé wú xíng xiàng
乎？为法身耶？说法身者则无形像，

ruò shǐ yǒu jiàn rú sè shēn zhě zé bú jiàn fó rú shì
若使有见如色身者则不见佛。如世

zūn yún
尊云：

qí yǒu jiàn wǒ sè ruò yǐ yīn shēng tīng
其有见我色，若以音声听，

sī wéi yú xié jiàn cǐ rén bú jiàn fó
斯为愚邪见，此人不见佛。

shè yǐ fǎ shēn fǎ shēn bù kě jiàn suǒ yǐ zhě
设以法身，法身不可见。所以者

hé qí fǎ shēn zhě yǐ shě yǎn shí wú suǒ zào zuò
何？其法身者，以舍眼识无所造作，

xí sú zhī shì bù kě dé jiàn bù xū jiàn mò rán
习俗之事不可得见。不虚见默然。

bǎo yīng yuē yǐ shí fā qiǎn nǚ zhī suǒ wèn bù
宝英曰：以时发遣女之所问。不

xū jiàn yuē nǚ wèn wú lèi bù kě fā qiǎn nǚ bào bù
虚见曰：女问无类不可发遣。女报不

xū jiàn wǒ bú wèn lèi yì bú wèn wú lèi shí bù
虚见：我不问类，亦不问无类。时不

xū jiàn yǐ cǐ yán cí jì wú suǒ duì
虚见，以此言辞寂无所对。

lí gòu shī nǚ wèn bǎo yīng yuē rú jīn xiàng zhě
离垢施女问宝英曰：如今向者

zú xìng zǐ yún lìng qí chéng zhōng wǎng gǔ zhū cáng xī
族姓子云，令其城中往古诸藏，悉

zì rán xiàn mǎn zhōngzhòng bǎo rén rú shì zhě chí bǎo
自然现满中众宝。仁如是者，持宝

lái hū cǐ wèi hé zhì ér zhì shì jiàn fǎ wú yī shí
来乎？此为何致而至是？见法无衣食，

shè yī yī shí zé yǔ yú chī fán fū jù tóng suǒ yǐ
设猗衣食则与愚痴凡夫俱同，所以

yú chī fán fū cháng yī yī shí shè wú yī shí zhě bù
愚痴凡夫常猗衣食。设无衣食者，不

yī shì jiān suǒ yǒu zhòngzhēn bǎo bǎo yīng mò rán
猗世间所有众珍宝。宝英默然。

lí gòu shī nǚ wèn qì zhū è qù yuē xiàng zú
离垢施女问弃诸恶趣曰：向族

xìng zǐ zuò shì yán yuē lìng qí chéngzhōng yī qiè zhòng rén
姓子作是言曰，令其城中一切众人

fàn dì yù zuì xī shǐ qí rén lìng xiàn zài shì yāng xìn
犯地狱罪，悉使其人令现在世殃衅
qīng wēi qì juān zhū è bù kě sī yì rú fó suǒ yán
轻微弃捐诸恶不可思议。如佛所言
rén suǒ fàn zuì huì dāng shòu zhī bù kě dé tuō ruò bù
人所犯罪，会当受之不可得脱。若不
kě tuō yún hé yù lìng wú zhì shǐ zuì qīng wēi zhū fǎ
可脱，云何欲令无智使罪轻微？诸法
wú zhǔ yù lìng yǒu zhǔ zì yǒu suǒ zuò yù lìng wú zuò
无主欲令有主，自有所作欲令无作。

qì zhū è qù yuē dāng yǐ shì yuàn lìng zuì wēi
弃诸恶趣曰：当以誓愿令罪微

qīng
轻。

qí nǚ bào yuē yòu zú xìng zǐ zhū fǎ píng děng
其女报曰：又族姓子，诸法平等，
bù kě yǐ yuàn ér shǐ dòng zhuǎn jiǎ shǐ néng zhě yī yī
不可以愿而使动转。假使能者，一一
zhū rén suǒ xìng shì yuàn xīn zì niàn yán wǒ jiē dāng dù
诸人所兴誓愿心自念言：我皆当度
yī qiè zhòngshēng zhì bō ní huán shè shǐ suǒ yuàn bì néng
一切众生至般泥洹。设使所愿必能
chéng zhě zé dāng néng zhì lìng qí suǒ yuàn ér bú tuì
成者，则当能制令其所愿而不退
zhuǎn qì zhū è qù mò wú yán bào
转。弃诸恶趣默无言报。

lí gòu shī nǚ wèn qì zhū yīn gài yuē xiàng zú
离垢施女问弃诸阴盖曰：向族

xìng zǐ yǔ cǐ niàn yán lìng chéng zhōng rén xī wú chén láo
姓子与此念言，令城中人悉无尘劳

zhòng jié zhī fù chú wǔ yīn gài rén suǒ sān mèi kě dìng
众结之缚，除五阴盖。仁所三昧可定

yì zhě yù shǐ zhòng rén bù zēng wǔ gài yú yì yún hé?
意者，欲使众人不增五盖。于意云何？

sān mèi shǔ jǐ shǔ tā rén yē shè shǐ shǔ jǐ yī
三昧属己，属他人耶？设使属己，一

qiè zhū fǎ jiē xī wú wéi yì wú hé huì yún hé rén
切诸法皆悉无为，亦无合会。云何仁

zhě yǐ sān mèi dìng lìng yī qiè rén bú zhù wǔ gài
者，以三昧定，令一切人不著五盖？

shè shǔ tā rén bù néng yú tā ér zào ēn dé
设属他人，不能于他而造恩德。

qì zhū yīn gài yuē dāng yǐ cí xīn ér liáo zhì
弃诸阴盖曰：当以慈心而疗治

cǐ
此。

qí nǚ bào yuē yī qiè zhū fó jiē xíng cí xīn
其女报曰：一切诸佛皆行慈心，

yì yǒu fó dù yī qiè zhòng shēng gù cháng bú jìn qì zhū
亦有佛土一切众生故长不尽。弃诸

yīn gài mò wú yán yě
阴盖默无言也。

lí gòu shī nǚ wèn guāng shì yīn yuē xiàng zú xìng
离垢施女问光世音曰：向族姓

zǐ ér fā cǐ yán lìng qí chéng zhōng suǒ jū rén mín
子而发此言，令其城中所居人民，
bì zài láo yù shǐ dé jiě tuō zhū yǒu xì qiú zì rán
闭在牢狱使得解脱，诸有系囚自然
dé chū zhū yǒu kǒng jù dé wú suǒ wèi suǒ liáo zhì zhě
得出，诸有恐惧得无所畏，所疗治者
yǒu yīn shòu hū wéi wú suǒ shòu shè yǒu suǒ shòu zé
有阴受乎？为无所受？设有所受，则
shǔ yú fū yǐ gù bù yīng wú yǒu shòu yīn yě ruò wú
属愚夫，以故不应无有受阴也。若无
suǒ shòu zé wú suǒ zuò qí wú suǒ zuò bù néng chéng
所受，则无所作，其无所作不能成
jiù guāng shì yīn mò
就。光世音默。

biàn jī yuē yǐ shí fā qiǎn nǚ zhī suǒ wèn guāng
辩积曰：以时发遣女之所问。光
shì yīn yuē nǚ zhī suǒ wèn bù qǐ bú miè yǐ shì zhī
世音曰：女之所问不起不灭，以是之
gù bù kě fā qiǎn
故不可发遣。

nǚ yòu bào yuē yú guāng shì yīn suǒ zhī yún hé
女又报曰：于光世音所之云何
bù qǐ bú miè níng yǒu wèn hū
不起不灭？宁有问乎？

dá yuē bù qǐ bú miè bǐ wú wén shuō
答曰：不起不灭，彼无文说。

nǚ yòu bào yuē wú wén zì shuō zé wéi zhì zhě
女又报曰：无文字说则为智者，

yīn shì wén zì ér yǒu suǒ jiǎng bú zhù wén zì wú suǒ
因示文字而有所讲，不著文字无所

guà ài wú suǒ guà ài zé wéi fǎ jiè yǐ shì zhī gù
挂碍，无所挂碍则为法界，以是之故，

xiǎo liǎo fǎ zhě biàn wú suǒ zhù
晓了法者便无所著。

lí gòu shī nǚ wèn biàn jí yuē xiàng zú xìng zǐ
离垢施女问辩积曰：向族姓子

ér fā cǐ yán lìng qí chéng zhōng yī qiè rén mín mù
而发此言，令其城中一切人民，目

dǔ wǒ zhě yòu wǒ suǒ jiàn xī dé biàn cái shǐ zhū jì
睹我者又我所见，悉得辩才，使诸伎

lè zhuǎngòng tán yǔ rén zhī biàn cái wēi wēi ruò sī yǐ
乐转共谈语。仁之辩才巍巍若斯，以

hé děng niàn ér xìng lì hū wéi yú shì lì ér qǐ shēng
何等念而兴立乎？为于是立而起生

hū shè yǐ shēng niàn ér xìng lì zhě yī qiè zhòng shēng
乎？设以生念而兴立者，一切众生

jiē xìng lì niàn yǐ shì zhī gù bú zhì jì rán ruò
皆兴立念，以是之故，不至寂然。若

yǐ suǒ shēng dé chéng jiù zhě zé xū wàng yǐ ruò bú
以所生得成就者，则虚妄矣！若不

xìng niàn zé wú suǒ zuò wú suǒ zuò zhě wú jì bú dìng
兴念则无所作，无所作者无寂不定。

biàn jī dá yuē wǒ shǔ suǒ yuàn wéi chū fā xīn
辩积答曰：我属所愿为初发心

zhòng rén zhī gù shì yuàn zhī yī jiǎ shǐ yǒu rén lái jiàn
众人之故，示愿之矣！假使有人来见

wǒ zhě xī dé biàn cái
我者，悉得辩才。

nǚ yòu bào yuē zú xìng zǐ qí chū fā xīn yǒu
女又报曰：族姓子，其初发心有

xíng chù yē shè shǐ yǒu zhě zé wéi cháng jiàn ruò wú suǒ
行处耶？设使有者则为常见，若无所

yǒu bù dāng wèi zhī wéi dǎo yù yī xī lí zhū xíng biàn
有不当谓之导御矣！悉离诸行。辩

jī mò rán
积默然。

lí gòu shī nǚ wèn chāo dù wú xū jì yuē xiàng
离垢施女问超度无虚迹曰：向

zú xìng zǐ ér zì wèi yán lìng qí chéng zhōng suǒ yǒu rén
族姓子而自谓言，令其城中所有人

mín wǒ zì suǒ dǔ gǎn chá wǒ zhě jiàn bù xū wàng zhì
民，我自所睹敢察我者，见不虚妄至

yú wú shàng zhèng zhēn zhī dào yún hé fó dào wéi yǒu
于无上正真之道。云何佛道，为有、

wéi wú jiǎ shǐ yǒu zhě zé shì yǒu wéi biàn kě ài
为无？假使有者，则是有为便可爱

qǔ shè wú wéi zhě wú shí bú dì bù kě shòu chí
取。设无为者，无实不谛不可受持。

chāo dù wú xū jì yuē suǒ wèi dào zhě huì shèng
超度无虚迹曰：所谓道者，慧圣

zhī cí
之辞。

nǚ yòu bào yuē qí shèng huì zhě yǒu suǒ qǐ yē
女又报曰：其圣慧者有所起耶？

ér fù wéi xíng jì rán shì hū jiǎ yǒu suǒ qǐ shì wéi
而复为行寂然事乎？假有所起，是为

sī wéi bú shùn zhī shì zé dāng chéng yú yǒu wéi huì yī
思惟不顺之事，则当成于有为慧矣！

xíng yǒu wéi huì biàn chéng yú chī míng míng zhī shí suǒ kě
行有为慧，便成愚痴冥冥之识所可

fēn bié ruò yǐ jì rán zé wú diān dǎo zé wú fǎn fù
分别。若以寂然则无颠倒，则无反覆；

yǐ wú fǎn fù shì zé pú sà dì zǐ yuán jué
以无反覆，是则菩萨、弟子、缘觉、

rú lái zhì zhēn wú yǒu sī xiǎng yú sì zhī fū nǎi
如来至真，无有思想。愚驥之夫乃

xiǎng dào ěr bú wèi zhì zhě chāo dù wú xū jì mò rán
想道耳，不谓智者。超度无虚迹默然

wú yán
无言。

yú shì xián zhě xū pú tí wèi dà dì zǐ jí
于是贤者须菩提，谓大弟子及

zhū pú sà biàn cóng shì hái bù xū rù chéng fù xíng fēn
诸菩萨：便从是还，不须入城复行分
wèi suǒ yī zhě hé shì yīng fēn wèi yīn shí gòng zhuàn
卫。所以者何？是应分卫饮食供馔，
lí gòu shī nǚ xiàng zhě shuō fǎ wǒ děng tīng shòu jīn rì
离垢施女向者说法，我等听受，今日
zé dāng yī fǎ wéi shí
则当以法为食。

shí nǚ dá yuē wéi xū pú tí xiàng zhě suǒ shuō
时女答曰：唯须菩提，向者所说
wú jǔ wú xià rén zhě yún hé yǒu suǒ zhì yuàn ér huái
无举无下，仁者云何有所志愿而怀
xiǎng niàn yù yì jīng shě ér chù yóu jū wéi xū pú tí
想念欲诣精舍而处游居？唯须菩提，
shā mén zhī xíng chū suǒ zhǐ chù wú yǒu fàng yì bú lè
沙门之行出所止处，无有放逸不乐
zì zì shā mén zhī fǎ ér wú suǒ zhù qí wú suǒ zhù
自恣。沙门之法而无所著，其无所著
zé wú huì hèn bù huái hèn zhě zé wú suǒ xíng wú suǒ
则无恚恨，不怀恨者则无所行，无所
xíng zhě xián shèng zhī wèi
行者贤圣之谓。

bā dà dì zǐ jí bā pú sà wǔ bǎi fàn zhì
八大弟子及八菩萨、五百梵志，
lí gòu shī nǚ wáng bō sī nì jí yú dà zhòng wǎng yì
离垢施女、王波斯匿及余大众，往诣

fó suǒ qí shǒu zú xià rào fó sān zā què zài qián zuò
佛所稽首足下，绕佛三匝却在坐。

lí gòu shī nǚ rào fó qī zā zhù shì zūn qián yǐ jì
离垢施女绕佛七匝，住世尊前，以偈

gē sòng ér wèn shì yì
歌颂，而问事矣：

wǒ wèn yú shì zūn wú zhù nán dé lún
我问于世尊，无著难得伦，

qīng jìng wú suǒ yī míng chēng bù kě liàng
清净无所倚，名称不可量，

jiù jì yú zhòng shēng shī yǐ gān lù yuè
救济于众生，施以甘露悦，

yún hé wéi pú sà ér chéng jiù qí xíng
云何为菩萨，而成就其行？

yú shì lí gòu shī cháng guì chā shǒu wèn shì zūn
于是离垢施，长跪叉手问世尊

yuē hé wèi pú sà zài yú shù xià jiàng mó guān shǔ hé
曰：何谓菩萨在于树下降魔官属？何

wèi pú sà zhèn dòng yī qiè zhū fó zhī tǔ hé wèi pú
谓菩萨震动一切诸佛之土？何谓菩

sà yǎn guāng pǔ zhào wú liàng fó guó hé wèi pú sà ér
萨演光普照无量佛国？何谓菩萨而

cóng zhū fó dǎi zǒng chí fǎ hé wèi pú sà jì rán dìng
从诸佛逮总持法？何谓菩萨寂然定

yì ér chéng sān mèi hé wèi pú sà jiū jìng zhòng xíng ér
意而成三昧？何谓菩萨究竟众行而

huò shén zú hé wèi pú sà ér cháng duān zhèng hé wèi
获神足?何谓菩萨而常端正?何谓

pú sà ér dé huà shēng hé wèi pú sà dà fù ráo cái?
菩萨而得化生?何谓菩萨大富饶财?

hé wèi pú sà dé dà zhì huì hé wèi pú sà cháng shí
何谓菩萨得大智慧?何谓菩萨常识

sù mìng hé wèi pú sà yǔ zhū fó huì hé wèi pú sà
宿命?何谓菩萨与诸佛会?何谓菩萨

ér zhì dǎi dé sān shí èr xiàng hé wèi pú sà ér néng
而致逮得三十二相?何谓菩萨而能

chéng jiù bā shí zhǒng hǎo hé wèi pú sà ér dé biàn cái?
成就八十种好?何谓菩萨而得辩才?

hé wèi pú sà dé zhì fú tián hé wèi pú sà juàn shǔ
何谓菩萨得致福田?何谓菩萨眷属

cháng hé hé wèi pú sà suǒ yuàn fó dù xún rú yì
常和?何谓菩萨所愿佛土寻如意

shēng
生?

fó gào lí gòu shī nǚ shàn zāi shàn zāi nǎi
佛告离垢施女:善哉!善哉!乃

néng fā wèn rú cǐ zhī yì wéi zhū pú sà mó hē sà
能发问如此之义,为诸菩萨摩诃萨

shī duō suǒ ān yǐn duō suǒ āi niàn mǐn shāng zhū tiān jí
施多所安隐,多所哀念愍伤。诸天及

shí fāng rén dì tīng dì tīng shàn sī niàn zhī wú dāng
十方人,谛听!谛听!善思念之,吾当

jiě shuō
解说。

wéi rán shì zūn yuàn lè yù wén lí gòu shī
唯然，世尊，愿乐欲闻。离垢施

jí yǔ zhòng huì shòu jiào ér tīng
及与众会受教而听。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ zài
佛告离垢施：菩萨有四事法，在
yú shù xià jiàng mó guān shǔ hé wèi wéi sì wèi céng tān
于树下降魔官属。何谓为四？未曾贪
zhù tā rén lì yǎng zhì cháng bú lè qī shì zhī yán quàn
著他人利养，志常不乐绮饰之言，劝
wú shù rén lìng shùn běn dé yǐ wú gài cí xiàng yú zhòng
无数人令顺本德，以无盖慈向于众
shēng shì wéi sì fó shí sòng yuē
生，是为四。佛时颂曰：

wèi céng huái jí dù lí yú qī shì lì
未曾怀嫉妒，离于绮饰丽，
quàn huà wú shù rén shǐ xíng zhòng dé běn
劝化无数人，使行众德本，
cháng zūn xiū cí xīn xiàng yú shí fāng rén
常遵修慈心，向于十方人，
ér jiàng mó yuàn dí zì zài suǒ yóu jū
而降魔怨敌，自在所游居。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ zhèn
佛告离垢施：菩萨有四事法，震

dòng yī qiè zhū fó zhī tǔ hé wèi wéi sì yán xíng xiāng
动一切诸佛之土。何谓为四？言行相
fù rù shēn fǎ rěn zhì yuàn jiān gù yú shàn zhèng fǎ quàn
覆入深法忍，志愿坚固于善正法，劝
huà wú liàng yī qiè rén mín lìng zhì wú shàng zhèng zhēn zhī
化无量一切人民令志无上正真之
dào shǐ shàn ài lè wēi miào zhī huì shì wéi sì fó
道，使善爱乐微妙之慧，是为四。佛

shí sòng yuē
时颂曰：

yán xíng cháng xiāng yīng xiǎo liǎo shēn miào yì
言行常相应，晓了深妙义，

suǒ yuàn cháng jiān gù dǎi dé qīng bái fǎ
所愿常坚固，逮得清白法，

quàn huà wú shù rén shǐ zhì wú shàng dào
劝化无数人，使志无上道，

yǐ shì sì fǎ gù néng dòng yì fó dù
以是四法故，能动亿佛土。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ yǎn
佛告离垢施：菩萨有四事法，演

guāng pǔ zhào wú liàng fó guó hé wèi wéi sì cháng yú
光普照无量佛国。何谓为四？常于

míng chù ér rán dēng huǒ yú mò luàn shì yì hù jīng diǎn
冥处而燃灯火，于末乱世亦护经典

ér wéi zhū luàn chù chù bù xián yīn shuō jīng dào xiǎn fǎ
而为诸乱处处不闲，因说经道显法

guāngmíng yǐ bǎo xiāng huā gòng sàn fó sì shì wéi sì
光明，以宝香花供散佛寺，是为四。

fó shí sòng yuē
佛时颂曰：

cháng shī yǐ dēng huǒ qīng jìng zhī guāngmíng
常施以灯火，清净之光明；

zuì hòu qióngmíng shì ér hù yú jīng diǎn
最后穷冥世，而护于经典；

wéi fàng yì zhòng rén ér jiǎng shuō jīng fǎ
为放逸众人，而讲说经法；

yǐ qí zhēn zhī bǎo ér gòng yǎng tǎ sì
以奇珍之宝，而供养塔寺。

pú sà yóu shì gù yǎn fàng qí guāngmíng
菩萨由是故，演放其光明，

zhào yào wú yāng shù yì qiān zhū fó dù
照耀无央数，亿千诸佛土，

zhòng rén dé méng huī xī zhì yú dà ān
众人得蒙晖，悉致于大安，

zé biàn fā zhì qiú wú shàng zhī fó dào
则便发志求，无上之佛道。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì fǎ shì ér
佛告离垢施：菩萨有四法事，而

cóng zhū fó dǎi dé cǐ fǎ hé wèi wéi sì yǐ ruò gān
从诸佛逮得此法。何谓为四？以若干

zhǒng ér yǔ gè gè qí yì bù shī yī qiè yīng luò zhuāng
种而与各各奇异布施，一切璎珞庄

yán yù nǚ huì zhū qiú zhě zhòu yè yīn qín zī jiē xuān
严玉女惠诸求者，昼夜殷勤咨嗟宣

chàng rú lái zhī dé jì yǒu suǒ xíng zhì duō zài yú bō
畅如来之德，既有所行志多在于般

rě bō luó mì shì wéi sì fó shí sòng yuē
若波罗蜜，是为四。佛时颂曰：

yòng ruò gān zhī huì dǎi dé yú zǒng chí
用若干之慧，逮得于总持；

zhuāng yán yǐ yīng luò shū miào yù nǚ shī
庄严以璎珞，殊妙玉女施；

cháng zī jiē fó dé yīn qín jīng xiū wù
常咨嗟佛德，殷勤精修务；

qiú zhì dù wú jí zhū fó zhī shèng huì
求智度无极，诸佛之圣慧。

yóu shì zhī fú bào dǎi dé yú zǒng chí
由是之福报，逮得于总持，

ér xíng jiā jīng jìn bǎi qiān jié bú zuò
而行加精进，百千劫不坐，

qí shí fāng zhū fó suǒ kě jiǎng shuō fǎ
其十方诸佛，所可讲说法，

qiáng zhì zhī dá shì yī qiè xī dé shòu
强识之达士，一切悉得受。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ jì
佛告离垢施：菩萨有四事法，寂

rán dìng yì ér chéng sān mèi hé wèi wéi sì huàn yàn
然定意而成三昧。何谓为四？患厌

shēng sǐ zhū suǒ kě zuò bú lè jū jiā zhì cháng yù shě
生死诸所可作，不乐居家志常欲舍，

fèng xíng jīng jìn qì juān duō shì suǒ kě xìng zào zūn chóng
奉行精进弃捐多事，所可兴造尊崇

hóng yè shì wéi sì fó shí sòng yuē
洪业，是为四。佛时颂曰：

qì juān yī qiè zhōu xuán chù bǐ xiū yī xīn rú xū kōng
弃捐一切周旋处，彼修一心如虚空，

zhì wú fàng yì xíng jīng jìn suǒ kě xiū yè néng jiū jìng
志无放逸行精进，所可修业能究竟，

yì dá xíng cǐ sì dé shì zūn xiū fó dào sī jì miào
意达行此四德事，遵修佛道斯寂妙，

biàn dé sān mèi xīn dàn pà zé chéngzhèng jué fó dào hòng
便得三昧心担忧，则成正觉佛道行。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ jiū
佛告离垢施：菩萨有四事法，究

jìng zhòng xíng ér huò shén zú hé wèi wéi sì cháng qīng
竟众行而获神足。何谓为四？常轻

biàn shēn xīn bú xiè fèi yú yī qiè fǎ ér wú suǒ zhù
便身，心不懈废，于一切法而无所著，

chá yú sì dà rú xū kōng jiè shì wéi sì fó shí sòng
察于四大如虚空界，是为四。佛时颂

yuē
曰：

cháng qīng biàn qí shēn xīn róu hé wú xiè
常轻便其身，心柔和无懈，

ér yú yī qiè fǎ wèi céng yǒu suǒ zhù
而于一切法，未曾有所著，
yī xīn lì qí zhì guān chá yú sì dà
一心立其志，观察于四大，
ér cháng yǐ píng děng zhān zhī rú xū kōng
而常以平等，瞻之如虚空。
yú cǐ zhū sì fǎ hé yīn dé xìng xíng
于此诸四法，何因得兴行，
cōng dá yǐ shì gù dǎi wú liàng shén zú
聪达以是故，逮无量神足，
zé yǐ xū yú jiān zhì bǎi qiān fó dù
则以须臾间，至百千佛土，
jiàn wú shù zhū fó qí shǒu wéi zuò lǐ
见无数诸佛，稽首为作礼。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ ér
佛告离垢施：菩萨有四事法，而
cháng duān zhèng hé wèi wéi sì wèi céng chēn huì lí yú
常端正。何谓为四？未曾嗔恚，离于
zhèng sòng xiá huì zhī jié lǐ fó tǎ sì xìn yuè fú shēn
诤讼瑕秽之结；礼佛塔寺，信悦伏身；
dǔ yú zhuāng yán jiàn lì jìn jiè shàn yán yīng rén bù yǐ
笃于庄严建立禁戒，善言应人，不以
bì ài guān yú fǎ shī rú fèng shì zūn shì wéi sì
蔽碍；观于法师如奉世尊。是为四。

fó shí sòng yuē
佛时颂曰：

bú zào chēn huì xiàng tā rén shě yú yàn huì juān chú gòu
不造嗔恚向他人，舍于厌秽蠲除垢，
cháng shū shèng xīn niàn yú dào dāng yǐ gōng jìng sǎo fó sì
常殊胜心念于道，当以恭敬扫佛寺，
fèng xiū fǎ jìn hù zhū jiè ér yǐ shàn yán yìng duì rén
奉修法禁护诸戒，而以善言应对人，
wéi pú sà zhě bù huái jié guān yú fǎ shī rú shì zūn
为菩萨者不怀结，观于法师如世尊。
yǐ néng xí cǐ miào fǎ zhě pú sà huān yuè yì yǒng měng
以能习此妙法者，菩萨欢悦意勇猛，
yīn cǐ duān zhèng dǔ zhě xīn wú shù bǎi rén gòng zhān chá
因此端正睹者欣，无数百人共瞻察。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ ér
佛告离垢施：菩萨有四事法而
dé huà shēng hé wèi wéi sì zuò fó xíng xiàng zuò lián
得化生。何谓为四？作佛形像坐莲
huā shàng yòu yǐ qīng hóng huáng bái lián huā dǎo mò rú chén
花上；又以青红黄白莲花捣末如尘，
jù zú qíng xíng gòng yǎng rú lái ruò sǎn tǎ sì duō suǒ
具足擎行供养如来，若散塔寺；多所
mǐn shāng yú yī qiè rén jiān zhí jìn jiè wèi céng qiú qǔ
愍伤于一切人；坚执禁戒，未曾求取
tā rén xiá què shì wéi sì fó shí sòng yuē
他人瑕阙。是为四。佛时颂曰：
zuò fó xíng xiàng zuò lián huā xì dǎo zhòng huā jù shī sì
作佛形像坐莲花，细捣众花具施寺，

bù qiú tā què huái mǐn shāng zé dé huà shēng lián huā zhōng
不求他阙怀愍伤，则得化生莲花中。

shí niàn shí fāng zhū qún lí quàn zhù zhòng dé lìng jiě tuō
识念十方诸群黎，劝助众德令解脱，

ruò néng xí shì dé chēng xíng zé dé huà shēng zūn dǎo qián
若能习是德称行，则得化生尊导前。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ dà
佛告离垢施：菩萨有四事法，大

fù ráo cái hé wèi wéi sì cháng xíng gōng jìng shī bú màn
富饶财。何谓为四？常行恭敬施不慢

zì yǐ hǎo pī fú ér huì yǔ rén cháng huái dǔ xìn xǐ
恣，以好被服而惠与人，常怀笃信喜

lè chún shū shì zhì xié jiàn shì wéi sì fó shí sòng
乐淳淑，释置邪见，是为四。佛时颂

yuē
曰：

qí rén ruò bù shī gōng jìng wú màn zì
其人若布施，恭敬无慢恣，

yú yī qiè zhòng wù wèi céng yǒu yī zhù
于一切众物，未曾有猗著。

yǐ néng dǔ xìn lè zhū fó zhī jiào jiè
以能笃信乐，诸佛之教诫，

biàn néng cháng zì zài zhì dà fù ráo cái
便能常自在，致大富饶财。

xīn zhuān huái gōng lìn wú chǎn wú jí dù
心专怀恭吝，无谄无嫉妒，

wèi céng qiú rén duǎn wú yǒu gāngqiáng xíng
未曾求人短，无有刚强行，

zhì xìng cháng zhì pǔ suǒ jiàn xiū zhèng zhí
志性常质朴，所见修正直，

yǐ shì xíng zhī gù měi fù duō cái bǎo
以是行之故，每富多财宝。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ dé
佛告离垢施：菩萨有四事法，得

dà zhì huì hé wèi wéi sì wèi céng ài xī jí yú jīng
大智慧。何谓为四？未曾爱惜嫉于经

diǎn ruò yǒu yóu yù zhé wéi jué yí ruò xiū xíng zhě rú
典；若有犹豫辄为决疑；若修行者如

yīng fēn bié shè yǒu suǒ shuō xiǎo liǎo kōng shì shēn zūn zhòng
应分别；设有所说晓了空事，身遵众

xíng shì wéi sì fó shí sòng yuē
行。是为四。佛时颂曰：

bù wéi tā rén ài xī fǎ zé néng wéi zhòng jué hú yí
不为他人爱惜法，则能为众决狐疑，

cháng yǐ jiào huà quàn huì rén sī wéi kōng shì zhū fó xíng
常以教化劝诲人，思惟空事诸佛行。

ruò yǒu shì zūn xí shì fǎ dé dà zhì huì míng chēng pǔ
若有士尊习是法，得大智慧名称普，

jiē néng shùn cóng zhū fó jiào hái chéng shì jì tōng dá jù
皆能顺从诸佛教，还成是寂通达句。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ cháng
佛告离垢施：菩萨有四事法，常

shí sù mìng hé wèi wéi sì fěng sòng jīng diǎn cháng xíng jīng
识宿命。何谓为四？讽诵经典常行精

jìn jiǔ kě wàng zhě ér xí dé zhī niàn gù dá xīn kě
进，久可忘者而习得之，念故达新可

suǒ fěng sòng shí niàn jù yì fēn bié liǎo shuō xīn kǒu xiāng
所讽诵，识念句义分别了说；心口相

yīng yǐ róu ruǎn cí wéi tā rén jiǎng lì wú liàng xíng
应，以柔软辞为他人讲；立无量行

ér yǐ yīn qín xiū shè fǎ shī cháng hù shēng sǐ zhòng kǔ
而以殷勤修设法施，常护生死众苦

nǎo zhě jiē tàn ní huán xuān shì ān yīn fāng biàn xiǎo liǎo
恼者；嗟叹泥洹宣示安隐，方便晓了

zūn sān mèi xíng xǐ quàn zhù rén shì wéi sì fó shí sòng
遵三昧行喜劝助人。是为四。佛时颂

yuē
曰：

fěng sòng jīng diǎn niàn suǒ wàng yǐ kě yì yuè wéi shuō kōng
讽诵经典念所忘，以可意悦为说空，

xiū xíng jīng diǎn wèi céng juàn zhuān niàn sān mèi wú zhòng xiǎng
修行经典未曾倦，专念三昧无众想。

yǐ néng fèng xíng cǐ sì fǎ dé zhī sù mìng dà wēi wēi
以能奉行此四法，得知宿命大巍巍，

shí niàn qiān jié bù kě yì jí dé chéng fó zhòng dǎo shī
识念千劫不可议，疾得成佛众导师。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ yǔ
佛告离垢施：菩萨有四事法，与

zhū fó huì hé wèi wéi sì níng shī shēnmìng bù fěi jīng
诸佛会。何谓为四？宁失身命不诽经

dào jìn qí xíng shòu bú bàng pú sà jiǎ shǐ bèi hài chū
道，尽其形寿不谤菩萨，假使被害初

wèi céng yǔ è yǒu xiāng suí cháng niàn zhū fó fèng xíng sān
未曾与恶友相随，常念诸佛奉行三

mèi shì wéi sì fó shí sòng yuē
昧，是为四。佛时颂曰：

wèi céng bàng huǐ fó jīng dào yì bù gǎn shàn pú sà duǎn
未曾谤毁佛经道，亦不敢讪菩萨短，

qì juān yuǎn yú è qīn yǒu ér cháng xīn niàn zhū fó xíng
弃捐远于恶亲友，而常心念诸佛行。

wán xí yú cǐ shèng dào dé yǐ gù dé yǔ rú lái huì
玩习于此圣道德，以故得与如来会，

wéi zhū zuì shèng suǒ jiàn shòu nǎi zhì chéng fó wú shàng dào
为诸最胜所见受，乃至成佛无上道。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ ér
佛告离垢施：菩萨有四事法，而

zhì dài dé sān shí èr xiàng hé wèi wéi sì gē jǐ
致逮得三十二相。何谓为四？割己

zhēn bǎo zé yǐ gòng sǎn rú lái tā sì yǐ zhǒngzhǒng xiāng
珍宝则以供散如来塔寺，以种种香

hé zuò xiāng yóu ér tú xūn zhī ruò fù rán dēng sǎn zhǒng
合作香油而涂熏之，若复燃灯散种

zhǒng huā shùn jìng xián shèng ér xíng dào jiào shì wéi sì
种花，顺敬贤圣而行道教，是为四。

fó shí sòng yuē
佛时颂曰：

zhēn qí yì bǎo gòng fó sì xū màn yóu xiāng rán dēng xūn
珍奇异宝供佛寺，须曼油香燃灯熏，

ruò gān zhǒng huā ér sǎn shī zūn yuè yì xíng bù shī yì
若干种花而散施，尊悦意行不失义。

zhì shēn qí xiàng sān shí èr duān zhèng wēi wēi zhòng dé bèi
致身奇相三十二，端正巍巍众德备，

yǐ shì fǎ gù chéng jiù xiàng yīn zhì zuì shèng rén zhōng zūn
以是法故成就相，因致最胜人中尊。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ ér
佛告离垢施：菩萨有四事法，而

néng chéng jiù bā shí zhǒng hǎo hé wèi wéi sì cháng yǐ
能成就八十种好。何谓为四？常以

fū shè ruò gān fǎ zuò gòng shì tā rén qiān xùn wú yàn
敷设若干法座，供事他人谦逊无厌，

shǔ shù wǎng yì fèng jiàn fǎ shī quàn huà zhòng shēng shǐ rù
数数往诣奉见法师，劝化众生使入

fó dào shì wéi sì fó shí sòng yuē
佛道，是为四。佛时颂曰：

ruò gān zhǒng yī fū shè zuò fèng shì yú rén wèi céng xiè
若干种衣敷设座，奉事于人未曾懈，

wéi zhòng rén gù cháng mù fǎ yuán shì dé zhì bā shí hǎo
为众人故常慕法，缘是得致八十好。

quàn huà qún méng rù fó huì ruò xíng cǐ fǎ dào wú nán
劝化群萌入佛慧，若行此法道无难，

pú sà xí shì gōng dé yǐ yuán cǐ dé zhì bā shí hǎo
菩 萨 习 是 功 德 已 ， 缘 此 得 致 八 十 好 。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ ér
佛 告 离 垢 施 ： 菩 萨 有 四 事 法 ， 而

dé biàn cái hé wèi wéi sì dǎo lì pú sà zhī miào qiè
得 辩 才 。 何 谓 为 四 ？ 导 利 菩 萨 之 妙 筐

cáng sòng xí sān pǐn zhū fó jīng diǎn zhòu yè gè sān sī
藏 ， 诵 习 三 品 诸 佛 经 典 ， 昼 夜 各 三 思

wéi jué wù yī qiè shì jiān xī bǎo xìn zhī zhū fó zhī
惟 觉 悟 ； 一 切 世 间 悉 保 信 之 ， 诸 佛 之

dào bù qǐ bú miè zhí chí zhǐ zú fēn bié guān chá néng
道 不 起 不 灭 ； 执 持 止 足 分 别 观 察 ； 能

fèng xíng shuō bù xī shēn mìng shì wéi sì fó shí sòng
奉 行 说 不 惜 身 命 。 是 为 四 。 佛 时 颂

yuē
曰 ：

jǐn shèn jiāng hù pú sà zàng zhòu yè fèng xíng sān pǐn fǎ
谨 慎 将 护 菩 萨 藏 ， 昼 夜 奉 行 三 品 法 ，

dé wú cóng shēng bù tān shì kāi huà jiě shuō zhū fó jiào
得 无 从 生 不 贪 世 ， 开 化 解 说 诸 佛 教 ，

huān xǐ yuè gù shùn dào huà zhí chí suǒ huì shí lì yì
欢 喜 悦 故 顺 道 化 ， 执 持 所 海 十 力 义 ，

wèi céng ài xī shēn shòu mìng yǐ fó fǎ gù chá zhū xíng
未 曾 爱 惜 身 寿 命 ， 以 佛 法 故 察 诸 行 。

zé néng fèng xiū cǐ sì dé zhé yīn shùn sú miào biàn cái
则 能 奉 修 此 四 德 ， 辄 因 顺 俗 妙 辩 才 ，

wéi tiān shì rén suǒ fèng shì ér chí qí yì shì huā mán
为天世人所奉事，而持奇异饰花鬘。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ dé
佛告离垢施：菩萨有四事法，得

zhì fó dù hé wèi wéi sì bù huái yì xīn yì cháng
致佛土。何谓为四？不怀异心，意常

píng děng jiāng shùn fó dào bù wéi sì bèi shì wéi sì
平等，将顺佛道，不违四辈，是为四。

fó shí sòng yuē
佛时颂曰：

jiàn wén tā rén dé gòng yǎng wèi céng huái jí dù yú bǐ
见闻他人得供养，未曾怀嫉妒于彼，

cháng xíng děng cí zhì wú wǒ lí yú gòng shì lè rú kōng
常行等慈志无我，离于供事乐如空。

yǐ cǐ sì fǎ bù kě liàng ér cháng jiāng hù huái cí xīn
以此四法不可量，而常将护怀慈心，

dé qīng jìng tǔ miào zhuāng yán sù jí dǎi chéng zhì zhèng jué
得清净土妙庄严，速疾逮成致正觉。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ juàn
佛告离垢施：菩萨有四事法，眷

shǔ cháng hé hé wèi wéi sì wèi céng pò huài tā rén juàn
属常和。何谓为四？未曾破坏他人眷

shǔ ruò yǒu zhèng sòng quàn lìng hé hé fěng sòng jīng fǎ kāi
属；若有诤讼劝令和合；讽诵经法开

dǎo yú rén ér shě liǎng shé chán yán zhī cí cháng zàn
导于人；而舍两舌谗言之辞，常赞

xù rén shì wéi sì fó shí sòng yuē
叙人。是为四。佛时颂曰：

wèi céng pò huài tā juàn shǔ ruò yǒu dòu zhèng quàn shǐ hé
未曾破坏他眷属，若有斗诤劝使和，

fěng sòng jīng fǎ wéi rén shuō chū bù liǎng shé bié luàn rén
讽诵经法为人说，初不两舌别乱人。

shè néng fèng xíng sī sì fǎ zhì dé juàn shǔ bù lí sǎn
设能奉行斯四法，致得眷属不散，

yóu shì qún cóng shùn qīng jìng yuán cǐ sì fǎ dé bèi xī
由是群从顺清净，缘此四法得备悉。

fó gào lí gòu shī pú sà yǒu sì shì fǎ suǒ
佛告离垢施：菩萨有四事法，所

yuàn fó dù xún rú yì shēng hé wèi wéi sì ruò jiàn tā
愿佛土寻如意生。何谓为四？若见他

rén dǎi chéng zhì huì bù huái jí dù xīn cháng néng xiū xí
人逮成智慧不怀嫉妒心，常能修习

liù bō luó mì jiàn zhū pú sà shì zhī rú fó fā yì
六波罗蜜；见诸菩萨视之如佛；发意

pú sà jí zuò dào chǎng děng xīn gòng shùn wú yú chǎn yě
菩萨及坐道场，等心供顺无谄谀也；

wèi céng qiú yú xū wěi zhī dé biàn néng zhì dé gòng yǎng
未曾求于虚伪之德，便能致得供养

zhī lì shì wéi sì fó shí sòng yuē
之利。是为四。佛时颂曰：

jiàn dé gòng yǎng bù jí dù zhì mù qīng jìng bō luó mì
见德供养不嫉妒，志慕清净波罗蜜，

jiàn zhū pú sà niàn rú fó bù yǐ lì yǎng huái yú chǎn
见诸菩萨念如佛，不以利养怀谀谄。

pú sà ruò néng xí shì dé zé néng dào jiàn shí fāng fó
菩萨若能习是德，则能到见十方佛，

cóng yì suǒ yuàn jiàn fó dù zhé rú xīn niàn dé wǎng shēng
从意所愿见佛土，辄如心念得往生。

yú shì lí gòu shī zhòng bái fó yán xiàng zhě shì
于是离垢施重白佛言：向者世

zūn suǒ shè jiào huì jiǎ shǐ wǒ shēn bú fèng cǐ fǎ ér
尊所设教诲，假使我身不奉此法而

yǒu huī lòu zé wéi wéi qī yú jīn xiàn zài shí fāng zhū
有毁漏，则为违欺于今现在十方诸

fó wú jí dà shèng
佛无极大圣。

shí dà mù lián wèi lí gòu shī cǐ shì shèn miào
时，大目连谓离垢施：此事甚妙，

wù dé qīng yì dào fǎ xuán wēi rǔ wèi xiǎo liǎo zhū pú
勿得轻易！道法玄微汝未晓了，诸菩

sà hēng shèn yì nán bàn bù kě qù ěr nǚ rén zhī shēn
萨行甚亦难办，不可趣尔女人之身，

dǎi dé wú shàng zhèng zhēn zhī dào chéng zuì zhèng jué
逮得无上正真之道成最正觉。

lí gòu shī nǚ bào mù lián yuē rú wǒ suǒ yán
离垢施女报目连曰：如我所言

zhì chéng bù xū wú jiāng lái shì dé chéng rú lái zhì
至诚不虚，吾将来世得成如来、至

zhēn dèngzhèng jué míng xíngchéng wéi shàn shì shì
真、等正觉、明行成、为善逝、世
jiān jiě wú shàng shì dào fǎ yù tiān rén shī hào
间解、无上士、道法御、天人师、号
fó shì zūn cǐ sān qiān dà qiān shì jiè liù fǎn zhèn dòng
佛世尊，此三千大千世界六反震动，
wù lìng zhòng shēng yǒu tuì huán zhě tiān yǔ zhòng huā kōng
勿令众生有退还者，天雨众花，箜
hóu yuè qì bù gǔ zì míng wǒ zhuǎn nǚ xiàng dé wéi nán
篥乐器不鼓自鸣，我转女像得为男
zǐ ér nián bā suì shì lì sī shì yuàn yīng shí sān qiān
子而年八岁。适立斯誓愿，应时三千
dà qiān shì jiè liù fǎn zhèn dòng kōng hóu yuè qì bù gǔ
大千世界六反震动，箜篥乐器不鼓
zì míng lí gòu shī nǚ shēn biàn wéi nán xíng bā suì tóng
自鸣，离垢施女身变为男，形八岁童
zǐ
子。

shí dà mù lián jí cóng zuò qǐ gèngzhěng yī fu
时，大目连即从坐起，更整衣服，
yòu xī zhù dì chā shǒu bái fó wéi tiānzhōngtiān cóng
右膝著地，叉手白佛：唯天中天，从
jīn yǐ wǎng guī zhū pú sà jí chū fā yì wéi zhī zuò
今已往归诸菩萨及初发意，为之作
lǐ qiān xùn shùn jiào zhì chéng fó dào suǒ yǐ zhě hé jīn
礼谦逊顺教至诚佛道。所以者何？今

xiǎo nǚ zǐ nǎi néng xìng fā zī dào biàn huà wēi shén wú
小女子，乃能兴发兹道变化，威神无
jí wēi wēi zūn miào suǒ kě jiàn lì zhì chéng zhī yuàn yī
极巍巍尊妙，所可建立至诚之愿，一
qiè xī xiàn zhēn dì ruì yīng dāng jù zú chéng guǒ rú suǒ
切悉现真谛瑞应，当具足成果如所
yán
言。

fó yán rú shì mù lián rú rǔ suǒ yún cóng
佛言：如是，目连，如汝所云，从
chū fā yì xiū pú sà hēng zhì zuò fó shù zé wéi tiān
初发意修菩萨行，至坐佛树则为天
shàng shì jiān zhòng yòu guò zhū shēng wén jí yǔ yuán jué
上世间众祐，过诸声闻及与缘觉。

shí fó xīn xiào zhū fó zhī fǎ ruò xīn xiào shí
时佛欣笑。诸佛之法，若欣笑时，
yǒu wǔ sè guāng ér cóng kǒu chū zhào shí fāng jiè jí yú
有五色光而从口出，照十方界，极于
shàng jiè sān shí sān tiān hái rào sān zā cóng dǐng shàng
上界三十三天，还绕三匝从顶上
rù
入。

xián zhě ā nán biàn cóng zuò qǐ gèng zhěng yī fu
贤者阿难便从坐起，更整衣服，
chā shǒu bái fó yǐ jié tàn yuē
叉手白佛，以偈叹曰：

qí shēng rú dà fàn zhū tiān lóng guǐ yīn
其声如大梵，诸天龙鬼音，

rú āi luán bēi míng wēi miào shèn hóng yǎ
如哀鸾悲鸣，微妙甚弘雅。

xiǎng ruò léi zhèn yǔ xián yuè zhòng rén xīn
响若雷震雨，咸悦众人心，

jiǎ shǐ xīn xiào shí duō suǒ ér yǒng yuè
假使欣笑时，多所而踊跃。

yuàn dà dé zhī hǎi shí lì xiào hé yīn
愿大德之海，十力笑何因？

wéi wéi fēn bié shuō lìng yí zhě dé jiě
唯为分别说，令疑者得解。

tā liù fǎn zhèn dòng pǔ tǔ mò bú yào
他六反震动，普土莫不曜，

yǔ róu ruǎn zhòng huā duò zhū tiān rén shàng
雨柔软众花，堕诸天人上。

huà zhì wài yì xué rú shī zi yù shòu
化制外异学，如狮子御兽，

yuàn wéi wǒ fēn bié hé gù ér xīn xiào
愿为我分别，何故而欣笑？

rì yuè yì qiān gāi míng zhū diàn huǒ yàn
日月亿千垓，明珠电火焰，

zhū tiān lóng shén míng fàn tiān wáng wēi dé
诸天龙神明，梵天王威德。

néng rén ruò chū guāng qīng jìng wú gòu chén
能仁若出光，清净无垢尘，

shí fāng míng xī bì fó guāng dú xiǎn xiàn
十方明悉蔽，佛光独显现。

bái máo méi jiān shēng jié bái rú miào kē
白毛眉间生，洁白如妙珂，

xì huá ruò hǎo yī měi zé yóu zhēn zhū
细滑若好衣，美泽犹真珠。

shèng guāng rú yún qì zhào bǎi qiān fó dù
圣光如云气，照百千佛土，

zhòng suǒ zhī dài yǎng yuàn shuō hé gù xiào
众所之戴仰，愿说何故笑？

tiáo dìng qí xīn yì méi xiàng āi shì sù
调定其心意，眉相哀世俗，

xì wēi chāo rǔ sè rú shān xuě yuǎn xiàn
细微超乳色，如山雪远现。

qīng huáng chì bái hēi fù rú zǐ hóng xiàng
青黄赤白黑，复如紫红相，

ruò gān qiān guāng míng cóng néng rén kǒu chū
若干千光明，从能仁口出。

zhào biàn sān qiān guó xī bì rì yuè míng
照遍三千国，悉蔽日月明，

nǎi zhì tōng xū kōng zhào yī qiè zhòng shēng
乃至通虚空，照一切众生。

lìng huǒ miè shuǐ jié dà hǎi shàng kū hé
令火灭水竭，大海尚枯涸，

fó suǒ shuō zhì chéng wèi céng yǒu chā yì
佛所说至诚，未曾有差异。

jiǎ shǐ shí fāng rén xī chéng wéi yuán jué
假使十方人，悉成为缘觉，

yī yī zhì zhì huì shòu bǎi yì gāi jié
一一致智慧，寿百亿垓劫，

jiē lái zhù fó qián yī shí qǐ wèn yì
皆来住佛前，一时启问义，

néng rén děng tóng shí yī yīn xī jué yí
能仁等同时，一音悉决疑。

pǔ huì dù wú jí mí suǒ bù xiǎo liǎo
普慧度无极，靡所不晓了，

dà fú wēi wéi shuō qí xiàng sān shí èr
大福威唯说，奇相三十二，

hé yīn ér xīn xiào yún hé shuō dào huì
何因而欣笑？云何说道慧？

zhū tiān shì jiān rén wén měi ruǎn mì jiào
诸天世间人，闻美软密教。

fó gào xián zhě ā nán jiàn lí gòu shī zhì qiú
佛告贤者阿难：见离垢施，志求

fó dào lì zhì chéng yuàn sān qiān dà qiān shì jiè liù fǎn
佛道立至诚愿，三千大千世界六反

zhèn dòng biàn chéng nán zǐ
震动，变成男子？

ā nán yán jiàn
阿难言：见。

fó yán shì lí gòu shī pú sà fā wú shàng
佛言：是离垢施菩萨，发无上

zhèng zhēn dào zào xíng yì lái bā shí bǎi qiān ā sēng qí
正真道造行已来，八十百千阿僧祇
jié rán hòu wén shū shī lì nǎi fā dào yì nǚ chéng fó
劫，然后文殊师利乃发道意。女成佛
shí fù cì rú wén shū shī lì sì shí bā wàn zhū pú
时，复次如文殊师利，四十八万诸菩
sà děng fó dù qīng jìng wéi yī fó dù
萨等，佛土清净为一佛土。

shí dà mù lián wèn lí gòu shī rǔ zú xìng zǐ
时大目连问：离垢施，汝族姓子
jiàn lì yú huì fā wú shàng zhèng zhēn dào yì yǐ lái jiǔ
建立于慧，发无上正真道意以来久
yuǎn hé yǐ bù zhuǎn yú nǚ rén shēn
远，何以不转于女人身？

lí gòu dá yuē shì zūn tàn rén shén zú zuì zūn
离垢答曰：世尊叹仁神足最尊，
qīng hé yǐ gù bù zhuǎn nán zǐ mù lián mò rán
卿何以故不转男子？目连默然。

lí gòu shī yuē bù yǐ nǚ shēn jí nán zǐ xíng
离垢施曰：不以女身及男子形
dǎi chéng zhèng jué suǒ yǐ zhě hé dào wú suǒ qǐ wú
逮成正觉。所以者何？道无所起，无
yǒu néng chéng wú shàng zhèng jué
有能成无上正觉。

wén shū shī lì bái fó nán jí shì zūn lí
文殊师利白佛：难及！世尊，离

gòu shī pú sà shēn rù wēi miào wēi wēi nǎi ěr
垢施菩萨深入微妙巍巍乃尔。

fó gào wén shū lí gòu shī pú sà cóng liù shí
佛告文殊：离垢施菩萨，从六十
yì zhū fó shì zūn xíng kōng sān mèi cóng bā shí yì fó
亿诸佛世尊行空三昧，从八十亿佛
qǐ shòu fèng xíng bù qǐ fǎ rěn cóng sān shí yì fó qǐ
启受奉行不起法忍，从三十亿佛启
wèn shēn miào pú sà dào pǐn gòng yǎng fèng shì bā shí yì
问深妙菩萨道品，供养奉事八十亿
fó yǐn shí yáo shàn yī fu bō qì shì wéi jiū jìng jué
佛，饮食肴膳衣服钵器是为究竟，决
liǎo wú yí yù yǒu suǒ liǎo kāi huà yī qiè gù wèn yìn
了无疑欲有所了，开化一切故，问印
sān mèi
三昧。

fó yǔ wén shū ruò yǒu zú xìng zǐ nǚ shòu cǐ
佛语文殊：若有族姓子女，受此
jīng fǎ guǎng wéi tā rén fēn bié shuō zhě dé bù kě
经法，广为他人分别说者，德不可
liàng jiǎ shǐ yǒu rén héng shā fó dù mǎn zhōng qī bǎo
量！假使有人恒沙佛土满中七宝，
xìng shè bù shī bù rú shòu chí fěng shuō cǐ jīng fú guò
兴设布施，不如受持讽说此经，福过
yú bǐ bù kě chēng jì shì zhū pú sà yīn zhī bào fǎ
于彼不可称计。是诸菩萨因之报法，

dāng xū yǐn shí cóng dé chéng jiù
当须饮食，从得成就。

wén shū shī lì wèn fó shì jīng míng hé yún hé
文殊师利问佛：是经名何？云何

fèng xíng
奉行？

fó yán shì jīng míng fēn bié biàn cái pǔ dá xī
佛言：是经名《分别辩才普达悉

zhōu》，离垢施问当奉持之。说是经时，

bā shí yì tiān yǔ rén jiū jìng jué liǎo wú shàng zhèng zhēn
八十亿天与人，究竟决了无上正真

dào yì
道意。

shí biàn jī pú sà bái shì zūn yuē lí gòu shī
时，辩积菩萨白世尊曰：离垢施

pú sà jiǔ rú dāng chéng wú shàng zhèng zhēn zhī dào wéi zuì
菩萨久如当成无上正真之道，为最

zhèng jué
正觉？

fó yán zú xìng zǐ guò héng shā děng bǎi qiān ā
佛言：族姓子，过恒沙等百千阿

sēng qí jié dāng dé fó dào hào míng lí gòu guāng yīng wáng
僧祇劫，当得佛道，号名离垢光英王

rú lái zhì zhēn děng zhèng jué míng xíng chéng wéi
如来、至真、等正觉、明行成、为

shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì dào fǎ yù tiān
善逝、世间解、无上士、道法御、天

rén shī hào fó shì zūn jié míng wú liàng dé zì yóu
人师、号佛世尊，劫名无量德自由，

zhū shēng wén pú sà suǒ jū fú shí yóu rú tiān shàng
诸声闻菩萨，所居服食犹如天上。

shí lí gòu shī pú sà wén fó shòu jué yǒng zài kōng zhōng
时离垢施菩萨，闻佛授决，踊在空中

qù dì bā shí yì qī chǐ fàng shēn guāng míng zhào bǎi qiān
去地八十亿七尺，放身光明照百千

yì zhū fó guó dù zài shì zūn shàng huà xiàn bā wàn sì
亿诸佛国土，在世尊上化现八万四

qiān qí bǎo zhī gài yǐ gòng yǎng fó zé yú xū kōng shì
千琦宝之盖以供养佛，则于虚空示

wú yāng shù shén zú biàn huà lǐ yú shí fāng bù kě chēng
无央数神足变化，礼于十方不可称

jì rú lái zhì zhēn gòng yǎng bì qì xún fù lái hái zhù
计如来至真，供养毕讫寻复来还，住

yú fó qián
于佛前。

yú shí fàn tiān fàn zhì jí wǔ bǎi zhòng wén fó
于时，梵天、梵志及五百众闻佛

shòu yǔ lí gòu shī jué jí jiàn biàn huà yì yòng huān xǐ
授与离垢施决，及见变化，益用欢喜，

yǒng yuè zì qìng shàn xīn shēng yān tóng hé yī shēng yǐ
踊跃自庆，善心生焉，同合一声，以

jì tàn yuē
偈叹曰：

qí yǒu fèng jìng fó shì děng dà fú lì
其有奉敬佛，是等大福利，
ruò qí shǒu zhèng jué biàn dǎi píng děng fǎ
若稽首正觉，便逮平等法。
sù shì fàn zuì xìn shēng yú fàn zhì jiā
宿世犯罪衅，生于梵志家，
jiàn shì zūn dì zǐ kǒu xuān yán bù xiáng
见世尊弟子，口宣言不祥。
wéi jīn zì huǐ guò zuò shuō cǐ yán gù
唯今自悔过，坐说此言故，
dù jiàn zhū fó zǐ suǒ yǔ bú shùn yì
睹见诸佛子，所语不顺义。
qí bú jiàn shì zūn rén zhōng zhī zūn wáng
其不见世尊，人中之尊王，
dé rén shēn wú yì bù yí shòu yǐn shí
得人身无益，不宜受饮食。
lí gòu shī zhī zhī wú děng xū wàng cí
离垢施知之，吾等虚妄祠，
dù jiàn fó zhū zǐ gōng jìng wéi qí shǒu
睹见佛诸子，恭敬为稽首。
shàn wéi wǒ děng shuō wú chū shēng duò dì
善为我等说，吾初生堕地，
dé jiàn yú dǎo shī biàn dǎi wén fó míng
得见于导师，便逮闻佛名。

bǐ tàn shèng gōng dé zhèng zhēn wú xū wàng
彼叹圣功德，正真无虚妄，

wú děng bèi yī qiè wén zhī yuàn dào yì
吾等辈一切，闻之愿道意。

shì wǒ běn yú fú hái dé wén fó yīn
是我本余福，还得闻佛音，

lái dào dǎo shī suǒ tīng shěng jīng diǎn yì
来到导师所，听省经典义。

jiàn lǐ yú shì zūn wén chá wú shàng fǎ
见礼于世尊，闻察无上法，

méng jiàn dǎo shī gù jiě tuō zhòng kǔ nǎo
蒙见导师故，解脱众苦恼。

shì hù duō suǒ ān yòng shuō cǐ fǎ gù
世护多所安，用说此法故，

wú děng dāng xué shì yīn chéng zhū fó fǎ
吾等当学是，因成诸佛法。

wén xíng yú zhèng dào yuán zhì zhū fó fǎ
闻行于正道，缘致诸佛法，

yǐ mǐn shāng wǒ gù xuān chàng zhēn dì xíng
以愍伤我故，宣畅真谛行。

jiǎng shuō dào zhī mén pú sà suǒ dāng fèng
讲说道之门，菩萨所当奉，

shì píng děng zhī xíng lìng chéng shì míng dào
是平等之行，令成世明道。

jiàn cǐ děng xīn yǐ fó jí shí xīn xiào
见此等心已，佛即时欣笑，

ā nán wèn shì zūn rén zhōngshàngyuàn shuō
阿难问世尊，人中上愿说。

wǔ bǎi zhū fàn zhì zài cǐ qián lì zhě
五百诸梵志，在此前立者，

jiē dāng tóng yī jié dǎi dé fó dǎo shī
皆当同一劫，逮得佛导师。

qián shì yǐ céng gèng gòng yǎng wǔ bǎi fó
前世已曾更，供养五百佛，

yú cǐ shòuzhōng yǐ dāng jiàn yì gāi fó
于此寿终已，当见亿垓佛。

yú bā shí yì jié wèi céng guī è qù
于八十亿劫，未曾归恶趣，

yú yī yī jié zhōng dāng jiàn yì gāi fó
于一劫中，当见亿垓佛。

cóng shì yì jié zhōng dāng chéng liǎng zú zūn
从是异劫中，当成两足尊，

hào míng yuē fàn zhì jiē gòng tóng yī jié
号名曰梵志，皆共同一劫。

shòu mìng xī yī děng gè bā shí yì jié
寿命悉一等，各八十亿劫，

zūn tǔ shèngzhòng tóng bǐ qiū bā shí yì
尊土圣众同，比丘八十亿。

dǎo lì yú qún shēng kāi huà yì rén mín
导利于群生，开化亿人民，

shāo shāo suǒ yóu jū jì rán wú suǒ zhù
稍稍所游居，寂然无所著。

fó shuō rú shì lí gòu shī zhū pú sà dà huì
佛说如是，离垢施、诸菩萨大会
zhī zhòng fàn tiān fàn zhì děng wǔ bǎi rén wáng bō sī
之众，梵天、梵志等五百人，王波斯
nì zhū bī qiū sēng tiān lóng qián tà hé ā xū
匿，诸比丘僧，天、龙、捷沓和、阿须
lún rén mín wén jīng huān xǐ zuò lǐ ér qù
伦人民，闻经欢喜，作礼而去。

yīn shì
音释

wéi mó luó dá fàn yǔ yě cǐ yún lí gòu
维摩罗达（梵语也此云离垢
shī mào mò bào qiē rén nián bā shí jiǔ shí yuē
施）。耄（莫报切人年八十九十曰
mào gàng zhì jiàng qiē bù huì yě kūn kǔ kūn
耄）。戇（陟降切不慧也）。髡（苦昆
qiē tì fà yě jié jí yè qiē mù páng máo yě
切剃髮也）。睫（即叶切目旁毛也）。
luán luò guān qiē shén niǎo yè fèng huáng zhī shǔ yīng niǎo
鸞（落官切神鸟也凤凰之属）。莺（鸟
jīng qiē niǎo míng yě kūn gǔ hún qiē niǎo míng yě
茎切鸟名也）。鷓（古浑切鸟名也）。
chōng bì chōng chǒu gōng qiē jūn yě yuán zhí yě bì pí bǐ
僮髀（僮丑恭切均也圆直也髀皮彼
qiē gǔ yě táng tú táng tú láng qiē tú tuó gǔ qiē
切股也）。搪揆（搪徒郎切揆陀骨切

táng tú chù yě qiàn qī yàn qiē xiànjǐng yě wèn
搪揆觸也)。慼 (七艳切陷阱也)。豐

xǔ jìn qiē xì yě dàn pà dàn tú lǎn qiē pà
(许覲切隙也)。憺怕 (憺徒覽切怕

bái gè qiē dàn pà tiánjìng wúwéi mào shàn suǒ yàn
白各切憺怕恬静无为貌)。讪 (所晏

qiē bàng yě yú dàn yú yǔ zhū qiē tāo yě dàn yì
切谤也)。谗訑 (谗与珠切滔也訑弋

zhī qiē zìzú qí zhì bù shì shàn yán yě hé xià
支切自足其智不嗜善言也)。涸 (下

gè qiē shuǐ jié yě yáo shàn yáo hú jiāo qiē fán fēi
各切水竭也)。餽膳 (餽胡交切凡非

gǔ ér shí yuē yáo shàn shí zhàn qiē jù shí yuē shàn
穀而食曰餽膳时戰切具食曰膳)。